

รายงานฉบับผู้บริหาร  
โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑  
ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เป็นการวางแผนการพัฒนาระยะยาวที่ต้องอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อพิจารณาสถานการณ์ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาให้มีความทันสมัยและทันต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรู้เท่าทัน โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ ๒๐ ปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

๑. ข้อมูลสถานการณ์และทิศทางการพัฒนาประเทศ

๑.๑ สถานการณ์การค้าโลก

สถานการณ์การค้าโลกปัจจุบันกำลังเผชิญกับแรงกดดันของลัทธิกีดกันทางการค้าและความเป็นชาตินิยมทางเศรษฐกิจมากขึ้น กระแสโลกาภิวัตน์การเปิดเสรีจะหันมาให้น้ำหนักกับการทำข้อตกลงทางการค้าและหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจแบบทวิภาคีมากขึ้นกว่าระบบพหุภาคี ความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในยุโรปจะถูกส่งผลกระทบต่อพรศการเมืองขวจัดหรือชายจัดที่กำลังก้าวเข้ามามีอำนาจของรัฐบาลในยุโรปหลายประเทศ

ทิศทางการดำเนินนโยบายของธนาคารกลางของประเทศแกนหลัก อาทิ สหรัฐฯ จีน มีแนวโน้มปรับขึ้นดอกเบี้ยอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยคาดว่าจะปรับขึ้น ๑ - ๒ ครั้งในปี ๒๕๖๐ สวนทางกับฝั่งยุโรปที่ยังคงนโยบายดอกเบี้ยติดลบ ขณะที่ตลาดคาดว่าธนาคารกลางยุโรป มีโอกาสผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติมเพื่อประคองการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจากผลของ Brexit ท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงด้านการเมือง และสถานะธนาคารของประเทศในภูมิภาคที่อ่อนแอ ฝั่งธนาคารกลางญี่ปุ่นต้องเผชิญแรงกดดันจากหลายประเด็น อาทิ ภาวะเงินฝืด เงินเยนแข็งค่า และปัญหาโครงสร้างประชากรที่มีผู้สูงอายุจำนวนมาก ทำให้ธนาคารกลางญี่ปุ่นมีการปรับเปลี่ยนมาใช้ในการดูแลการเคลื่อนไหวของระดับอัตราดอกเบี้ยระยะยาว จากเดิมที่เน้นการเพิ่มปริมาณเงิน ด้านจีนและอินเดียยังคงใช้นโยบายผ่อนคลายทางการเงินผ่านการปรับลดอัตราดอกเบี้ย เพื่อกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน และการบริโภคของประชาชน ซึ่งความแตกต่างของนโยบายเหล่านี้ย่อมส่งผลถึงการเคลื่อนย้ายเม็ดเงินลงทุนและตลาดการเงินทั่วโลก

นอกจากนี้ประเด็นสร้างความผันผวนมาตั้งแต่ต้นปี คือเรื่องราคาน้ำมัน หลังจากปรับตัวลงไปอยู่ระดับต่ำกว่า ๓๐ ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ในช่วงที่ตลาดหุ้นทั่วโลกปรับฐานตอนต้นปี ก่อนที่จะค่อยๆฟื้นตัว หลังเริ่มคลายความกังวลเรื่องอุปสงค์โลกที่ชะลอตัว และล่าสุดเป็นข่าวดีในรอบปี ที่กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (โอเปก) สามารถบรรลุข้อตกลงปรับลดกำลังการผลิตครั้งแรกในรอบ ๘ ปี เพื่อพยุงราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ถูกกดดันจากปัญหาอุปทานล้นตลาด ส่งผลให้ราคาน้ำมันปรับตัวขึ้นมายืนเหนือ ๕๐ ดอลลาร์ต่อบาร์เรล

สำหรับกระแสโลกที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๖๐ ได้แก่

- ๑) กระแส Protectionism หรือการปกป้องทางการค้าที่ประเทศต่างๆ จะนำมาเป็นนโยบายระหว่างประเทศมากขึ้น
- ๒) Investment-induced Trade หรือการใช้การลงทุนนำการค้า
- ๓) Online Marketplace หรือการค้ายุคใหม่ที่เน้นซื้อขายบนอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก
- ๔) FinTech หรือเทคโนโลยีทางการเงิน อาทิ Mobile/Internet Banking
- ๕) Sharing Economy หรือการทำธุรกิจในรูปแบบของการแบ่งปันผ่านช่องทางออนไลน์
- ๖) Business Ecosystem หรือกลยุทธ์ในการผลิตสินค้าและบริการที่หลากหลาย และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสินค้าและบริการต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างครบวงจร
- ๗) Robots, Drones and Automation จะถูกนำมาใช้มากขึ้นในกระบวนการผลิต เพื่อช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนแรงงาน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำในการผลิต
- ๘) Innovating to Zero หรือแนวคิดในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ (Zero Waste)
- ๙) Smart Lifestyle เมื่อยุคแห่งสังคมเมือง กำลังเติบโตขึ้น (Urbanization) การนำระบบดิจิทัลและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในด้านต่างๆ
- ๑๐) Elderly Care Products สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งไทย เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ถูกออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น

## ประเทศอาเซียน

การเติบโตทั่วทั้งประเทศเอเชียกำลังพัฒนาชะลอตัวลง เนื่องจากการฟื้นตัวไม่เต็มที่ของประเทศอุตสาหกรรมหลัก และแนวโน้มการเติบโตของจีนที่อ่อนตัวลง ปัจจัยเหล่านี้ทำให้การเติบโตของเอเชียกำลังพัฒนาในปี ๒๕๕๘ และปี ๒๕๕๙ ต่ำกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้ กล่าวโดยรายงานฉบับใหม่ของธนาคารพัฒนาเอเชีย หรือ เอดีบี

ในรายงานการวิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจเอเชีย ประจำปี ๒๕๕๙ (Asian Development Outlook ๒๐๑๖: ADO) ซึ่งเป็นรายงานภาวะเศรษฐกิจฉบับหลักของเอดีบี คาดว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของภูมิภาคจะเติบโตที่ร้อยละ ๕.๗ ในปี ๒๕๕๙ และอยู่ในระดับเดียวกันในปี ๒๕๖๐ ในขณะที่ GDP ของปี ๒๕๕๘ อยู่ที่ร้อยละ ๕.๙ การเติบโตของประเทศอุตสาหกรรมหลักจะอยู่ที่ร้อยละ ๑.๘ ในปี ๒๕๕๙ ก่อนที่จะปรับตัวสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ ๑.๙ ในปี ๒๕๖๐ การบริโภคและการลงทุนที่แข็งแกร่งขึ้นของสหรัฐจะยังถูกบดบังด้วยอุปสงค์ภายนอกที่เบาบาง ส่วนแนวโน้มการเติบโตของยูโรโซนและญี่ปุ่นจะดีขึ้นเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี จะมีสินค้าในกลุ่ม AEC และ จีนทะลักเข้ามาในไทยมากขึ้นกว่าเดิม เหตุเพราะ ภาษีนำเข้าเกือบ ๙๕% ลดลงเหลือ ๐% ยกเว้น สินค้าต้องห้าม สินค้าควบคุม และสินค้าที่มีความอ่อนไหวเท่านั้น สินค้าเกษตรและอาหารที่ผลิตจากบริษัทฯ ยักษ์ใหญ่ จะได้ประโยชน์ต้นทุนถูกลง และสามารถขยายไปใน AEC ได้ง่ายขึ้น แต่ต้องระมัดระวังเรื่องการผูกขาด เพราะจะทำให้คุณภาพอาหารลดลง และมีสิ่งปนเปื้อนมากขึ้น แต่น่าเสียดายที่ พลังงาน และยานยนต์ ได้ประโยชน์น้อยมาก เนื่องจากมีผู้ผูกขาดธุรกิจน้ำมันอยู่ คือ ราคาตลาดขึ้น ขอบขึ้นตาม ราคาตลาดลง ไม่ลดตามจริง อ้างว่ามีค่าการตลาด เรื่องพลังงานไม่ควรผูกขาด การยกสัมปทานครั้งที่ ๒๑ ควรแสดงข้อมูลอย่างโปร่งใส และไม่ควรถูกปิดข้อมูลแหล่งพลังงานทุกแห่งในไทยแก่ประชาชน อีกต่อไป

นอกจากนี้ ASEAN Connectivity ๒๐๒๕ กำลังมีแผนที่จะพัฒนาการเชื่อมโยงอาเซียนเข้าหากันในหลายมิติ ทั้งทางด้านกายภาพ การสร้างถนน ทางรถไฟ การคมนาคมขนส่งทางน้ำและทางอากาศ สำหรับประเทศไทยนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ตรงกลางอาเซียน ดังนั้น การเชื่อมโยงอาเซียน ประเทศไทยจะได้ประโยชน์มากที่สุด เพราะการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งตามระเบียบเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น จะต้องผ่านประเทศไทยทั้งหมดทุกเส้น ประเทศไทยคือสี่แยกอาเซียน ซึ่งทำให้ประเทศไทยจึงมีศักยภาพอย่างมากที่จะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของอาเซียน และทำให้ประเทศไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาไปเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงอาเซียนในอนาคตได้อย่างแน่นอน

### การวิเคราะห์ข้อมูลการค้าเสรีกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

จากการทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบจากการใช้นโยบายการค้าเสรีที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

**ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบเชิงบวก เชิงลบ ปัญหา อุปสรรค จากเขตการค้าเสรี สนธิสัญญาการค้าต่างๆ และอื่นๆ ที่คล้ายกับเขตการค้าเสรีหรือสนธิสัญญาการค้าในระดับภูมิภาค และระดับโลก**

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<p>๑) การใช้นโยบายการค้าเสรีจะก่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพ และหลักการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) การแบ่งงานกันทำ (Division of Labour) และการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) ทำให้ผลิตจำนวนมากจะทำให้ต้นทุนถูกลง ผู้บริโภคสามารถเลือกบริโภคสินค้าดี มีคุณภาพ ราคาเป็นไปตามกลไกตลาดอย่างแท้จริงจากหลักการต่างๆ เหล่านี้จะเกิดประโยชน์ต่อการจัดทำเขตการค้าเสรี</p> <p>๒) เขตการค้าเสรีจะทำให้มีตลาดที่กว้างขึ้น การส่งออกจะง่ายขึ้น สะดวกมากขึ้น การค้าระหว่างกันจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อเป็นคู่สัญญาความตกลงกันแล้ว การเจรจาจัดอุปสรรคทางการค้าต่าง ๆ นอกเหนือจากภาษีจะมีมากขึ้นและง่ายในการเจรจา มีการกระจายแหล่งวัตถุดิบมากขึ้น ทำให้วัตถุดิบที่ใช้อยู่แล้วนำเข้าไปในระดับราคาถูกลง และต้นทุนการผลิตต่ำ</p>	<p>๑) จะกระทบต่ออุตสาหกรรมใหม่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เราเรียกว่าอุตสาหกรรมแรกเริ่ม (Infant Industries) คือ อุตสาหกรรมที่ยังต้องการให้รัฐบาลปกป้องอยู่เป็นอุตสาหกรรมที่เพิ่งเกิดใหม่ไม่มีความสามารถในการที่จะไปแข่งขันในเวทีโลกอย่างเพียงพอ เพราะฉะนั้น ถ้าหากมีการจัดทำเขตการค้าเสรี อุตสาหกรรมเหล่านี้จะถูกกระทบจากสินค้านำเข้าราคาถูกจากประเทศคู่ตกลงเขตการค้าเสรี และอาจต้องล้มหายไปได้</p> <p>๒) ประเทศที่เป็นคู่ตกลงจัดทำการค้าเสรีด้วยอาจมีโครงสร้างการส่งออกสินค้าเหมือนกัน จะกลายมาเป็นแข่งขันเอง เกิดการสินค้าประเภทเดียวกันมาตีตลาดสินค้าในประเทศที่ด้อยกว่า เพราะฉะนั้น โครงสร้างการผลิตประเภทเดียวกันจะทำให้แข่งขันไม่เกื้อหนุนกัน</p> <p>๓) การจัดทำเขตการค้าเสรีแบบทวิภาคีหรือแบบภูมิภาค จะเป็นการทำลายระบบการค้าโลก</p>

ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบเชิงบวก เชิงลบ ปัญหา อุปสรรค จากเขตการค้าเสรี สนธิสัญญาการค้าต่างๆ และอื่นๆ ที่คล้ายกับเขตการค้าเสรีหรือสนธิสัญญาการค้าในระดับภูมิภาค และระดับโลก (ต่อ)

ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
<p>๓) ผลพลอยได้จากการทำเขตการค้าเสรี คือ กระตุ้นให้มีการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น และเมื่อมีประเทศใดประเทศหนึ่งจัดทำเขตการค้าเสรีแล้ว จำเป็นที่จะต้องลดภาษีลงมา หมายความว่า อุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ก่อนหน้านี้รัฐบาล อาจจะต้องปกป้องและจะต้องพยายามปรับตัว เพื่อที่จะให้สามารถต่อสู้แข่งขันได้กรณีนี้จะเป็น ผลดีทางอ้อม คือ ทำให้อุตสาหกรรมต่างๆ ของ เขตการค้าเสรีนั้นมีความสามารถในการแข่งขัน มากขึ้น</p> <p>๔) การจัดทำเขตการค้าเสรีในลักษณะพหุภาคี อย่างเช่น กลุ่ม AFTA หรือกลุ่ม EU มีผลที่ทำให้ กลุ่มอื่นๆ นอกจากจะมีตลาดการค้าที่กว้างขึ้น สินค้าสามารถตอบสนองความต้องการในกลุ่มเอง ได้แล้วยังทำให้มีอำนาจในการต่อรองและ อำนาจ การเจรจาระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นทวิภาคีและ ในระดับภูมิภาค เพราะถ้ารอ WTO หรือจะหวัง พึ่ง WTO ที่จะมาเป็นกลไกในการเปิดตลาดการค้า เสรีคงจะต้องอีกนาน</p> <p>๕) การจัดทำเขตการค้าเสรี มีนัยทางการเมือง ระหว่างประเทศอยู่ด้วย คือการจะเป็นการเข้าไป ไกลชิดกับอีกประเทศหนึ่ง เท่ากับว่าเป็นการ ถ่วงดุลอำนาจกับอีกประเทศหนึ่ง ตัวอย่างเช่น จีน จะทำเขตการค้าเสรีกับอาเซียนมีนัยทางการเมือง คือ จีนจะมีบทบาท มีอิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านการเมืองเพิ่มขึ้นในอาเซียน และถ้า สหรัฐอเมริกาต้องการจะถ่วงดุลอำนาจจีนก็ต้อง เข้ามาทำเขตการค้าเสรีกับประเทศในภูมิภาคนี้ ด้วย ซึ่งเป็นเหตุผลทางการเมืองที่แทรกอยู่ในเรื่อง ของการจัดทำเขตการค้าเสรี ซึ่งจะต้องนำมา พิจารณาด้วย</p>	<p>เป็นการทำลาย WTO เป็นการทำลายระบบพหุ ภาคนิยม ซึ่งที่จริงแล้วตามหลักของนัก เศรษฐศาสตร์ระบบที่ดีที่สุด คือ WTO คือถ้าจะ มีเขตการค้าเสรีนั้นก็ควรจะเป็นเขตการค้าเสรีของ ทั้งโลกรวมกัน ถ้ามีการจัดทำเขตการค้าเสรีแบบ FTA ตามหลักของนักเศรษฐศาสตร์ก็ถือว่าเป็น second best option แต่จริงแล้ว the best option คือ WTO</p> <p>๔) การจัดทำเขตการค้าเสรีคู่หนึ่งจะไปกระตุ้นให้ ประเทศอื่นต้องแข่งที่จะจัดทำเขตการค้าเสรีเพิ่ม ขึ้นมาด้วย เพราะฉะนั้น FTA จะทำให้เกิด FTA มากขึ้น ๆ จะไปสู่ความขัดแย้งทางการค้ามากขึ้น เพราะว่าการจัดทำเขตการค้าเสรี อย่างเช่น ประเทศ A กับประเทศ B สองประเทศจะได้ ประโยชน์ แต่ว่าประเทศนอกกลุ่มประเทศที่ไม่ เป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีนั้นจะถูกกีดกัน เรียกว่าเป็นการกีดกันทางการค้า</p> <p>๕) ในการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกัน ส่วนใหญ่แล้วประเทศที่ใหญ่จะได้เปรียบประเทศ เล็กจะเสียเปรียบ เพราะว่าจะไม่มีอำนาจในการ ต่อรอง ต้องระมัดระวังในการที่จะไปเจรจากับ ประเทศใหญ่ๆ เช่น สหรัฐ อเมริกา ญี่ปุ่น เป็นต้น</p> <p>๖) การจัดทำเขตการค้าเสรีอาจจะทำให้ประเทศ หนึ่งเข้าสู่ภาวะการพึ่งพาทางเศรษฐกิจประเทศ หนึ่งมากเกินไปเรียกว่า Over Dependency นอกจากนั้นยังมีผลในการเบี่ยงเบนทิศทาง การค้า (Trade Diversion) ทำให้ประเทศคู่ตกลงเขตการค้าเสรีหันมาค้าขายกันเองมากขึ้น หลังจากมีการเปิดเสรีให้แก่กัน แต่ยังคงมี อุปสรรคการค้ากับประเทศอื่น ๆ จึงอาจจะทำให้ ไม่มีการนำเข้าจากประเทศที่ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าได้ด้วย</p>

ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบเชิงบวก เชิงลบ ปัญหา อุปสรรค จากเขตการค้าเสรี สนธิสัญญาการค้าต่างๆ และอื่นๆ ที่คล้ายกับเขตการค้าเสรีหรือสนธิสัญญาการค้าในระดับ ภูมิภาค และระดับโลก (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค
<p>๑) ประเทศไทยมีความเสียเปรียบในเรื่องของภาษีเงินได้นิติบุคคล (Income Tax) ซึ่งจัดเก็บในอัตรา ๓๐ % นอกจากนี้ก็ยังมีภาษีอื่น ๆ อีก ในขณะที่ประเทศอื่นเก็บเพียง ๒๔%</p> <p>๒) ในขณะที่สินค้าที่ประเทศจีนส่งออกไปขายทั่วโลกส่วนใหญ่จะมีราคาถูกกว่าราคาสินค้าที่ขายในประเทศนั้นมากกว่า ๑๐% เนื่องจากสินค้าจากประเทศจีนสามารถตั้งราคา โดยไม่ต้องมีราคาต้นทุน เนื่องจากการลงทุนมาจากรัฐบาล</p> <p>๓) มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่มีใช้ภาษี (Non Tariff Barrier) ของจีนเข้มงวดมาก เช่น การตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานด้านสุขอนามัยโรคพืชและแมลง การลดภาษีภายใต้ FTA จึงไม่มีผลต่อการขยายการค้าต่อไทยเท่าที่ควร</p> <p>๔) ประเทศจีนกำหนดให้ใช้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดจากแนวทางใดแนวทางหนึ่งดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Substantial Transformation โดยกำหนดการได้แหล่งกำเนิดสินค้า จากการผลิตในระดับที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงพิกัดในระดับ ๔ Digit</li> <li>- การผลิตสินค้านั้นๆจะต้องมีมูลค่าเพิ่มเกินร้อยละ ๓๐ ซึ่งหากสินค้าใดไม่สามารถผลิตได้ตามที่กำหนดจะต้องชำระอัตราภาษีที่สูงกว่า ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่ได้มีการควบคุมในลักษณะดังกล่าว ในทางกลับกันประเทศไทยมีอัตราภาษีที่จัดเก็บเป็นการทั่วไปกว่ากรอบ WTO เป็นส่วนใหญ่ และบางกรณีก็มีอัตราต่ำกว่าอัตราตามกรอบ AFTA</li> </ul>

๑.๒ สถานการณ์การพัฒนาในประเทศไทย

จากการทบทวนสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคตของประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงสาระสำคัญของสถานการณ์/ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

ประเด็นภายใน	สถานการณ์	แนวโน้ม
ด้านเศรษฐกิจ	<p>๑. เศรษฐกิจโลกยังมีแนวโน้มขยายตัวช้า</p> <p>๒. รูปแบบการค้ามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปสู่การค้าเสรีมากขึ้น และมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายขึ้น</p> <p>๓. บทบาทของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคอาเซียนจะมากขึ้น</p> <p>๔. ภาคการเงินและการคลังยังไม่สามารถสนับสนุนเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในระยะยาว</p> <p>๕. ผลิตภาพของปัจจัยการผลิตยังไม่สูงพอที่จะยกระดับห่วงโซ่คุณค่าให้สูงขึ้น</p>	<p>๑. เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิม ในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี โดยเกษตรกรต้องมีรายได้มากขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>๒. เปลี่ยนจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแบบเดิม ที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Start ups และ Smart Enterprises ที่มีศักยภาพสูงและ</p>

ตารางที่ ๒ แสดงสาระสำคัญของสถานการณ์/ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต (ต่อ)

ประเด็นภายใน	สถานการณ์	แนวโน้ม
ด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)	๖. โครงสร้างพื้นฐานยังมีปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะรูปแบบการขนส่งไม่สามารถปรับเปลี่ยนให้มีประสิทธิภาพ	เป็นวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ๓. เปลี่ยนจากการให้บริการแบบเดิมซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่การบริการที่สร้างมูลค่าสูง ๔. เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง
สังคม	๑. การเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลก ๒. แรงงานทักษะสูงและมีความสามารถเฉพาะทางจะขาดแคลนมาก ในขณะที่แรงงานทักษะต่ำจะตกงาน ๓. ความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เท่าเทียมกันขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะการปฏิวัติอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ ๔. การเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลกที่รวดเร็วขึ้นในยุคดิจิทัล	พัฒนาคน โดย - สร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐานแห่งความพอเพียง - เสริมประสิทธิภาพทางสังคมในลักษณะการพัฒนาศักยภาพและการสร้างเครือข่าย - ผนึกกำลังทางสังคมจากทุกภาคส่วนและเสริมสร้างธรรมาภิบาล - จัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย - พัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ - พัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน มีสภาพแวดล้อมที่ดี - พัฒนาชุมชนและสังคมให้เป็นสังคมไทยที่มีคุณภาพ เป็นธรรม มีสวัสดิการรองรับทุกกลุ่มเปราะภัยตลอดชีวิต และจัดบริการสังคมสงเคราะห์ยามจำเป็น
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๑. ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้น ๒. วาระการพัฒนาของโลกหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า	- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ พร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในระบบของการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย

ตารางที่ ๒ แสดงสาระสำคัญของสถานการณ์/ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต (ต่อ)

ประเด็นภายใน	สถานการณ์	แนวโน้ม
		<p>- เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและ บริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก</p> <p>- ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลาย ทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปัน ผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่าง ยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความ เป็นอยู่ที่ดี ของประชาชน ความมั่นคง ทางด้านอาหาร สุขอนามัยสนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนาเพื่อ สร้าง มูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้ การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ทางชีวภาพ</p>
ด้านสาธารณสุข	<p>ปัจจุบัน บริบทของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โครงสร้างประชากรไทยกำลังเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุ โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นจากการคมนาคม ที่เชื่อมต่อทั้งโลก การบาดเจ็บจากการจราจร การโฆษณาสินค้าและเวชภัณฑ์ต่างๆทาง สื่อออนไลน์ที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ประชาชนไทย</p>	<p>๑. การปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการ ที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา อีกครั้ง การวางพื้นฐานระบบสุขภาพใหม่ เช่น การวางระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มี แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อดูแล ผู้ป่วยอย่างบูรณาการ ลดค่าใช้จ่ายของ ระบบสุขภาพในระยะยาว การปรับ ระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อลดความ เหลื่อมล้ำของแต่ละกองทุน เป็นต้น</p> <p>๒. การจัดโครงสร้างพื้นฐาน กำลังคน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการให้ เข้มแข็ง รวมไปถึงระบบควบคุมป้องกัน โรค งานอนามัยสิ่งแวดล้อม และที่ สำคัญคือการทำให้ประชาชนสามารถ ดูแลสุขภาพของตนเองได้</p>

ตารางที่ ๒ แสดงสาระสำคัญของสถานการณ์/ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต (ต่อ)

ประเด็นภายใน	สถานการณ์	แนวโน้ม
ด้านสาธารณสุข (ต่อ)		<p>๓. พัฒนาระบบสุขภาพของไทยต้องมีความยั่งยืนทางด้านการเงินการคลัง ประเทศสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยเฉพาะด้านยาและเวชภัณฑ์ ต่างๆ พึ่งพาต่างประเทศให้น้อยที่สุด</p> <p>๔. ระบบสุขภาพไทยจะต้องเป็นระบบสุขภาพที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ คุณภาพ สังคมมีส่วนร่วมสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้จะต้องสามารถแข่งขันหรือเทียบเคียงกับนานาชาติได้ โดยตั้งเป้าว่าจะต้องเป็น ๑ ใน ๓ ของเอเชีย ใน ๒๐ ปีข้างหน้า</p>
ด้านอุตสาหกรรม	<p>ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับ ๓ กับดักที่เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตต่อไปในอนาคต ได้แก่ กับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความไม่เท่าเทียม และกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา อีกทั้งยังมีปัญหาเชิงโครงสร้างที่สะสมมาเป็นเวลานาน ส่งผลให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำ โดยหากพิจารณาผลการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม</p>	<p>โมเดลประเทศไทย ๔.๐ ต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจจากเดิมที่ขับเคลื่อนด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตภาคอุตสาหกรรมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยต้องขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน ๓ มิติที่สำคัญ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม</li> <li>๒. เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม</li> <li>๓. เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น</li> </ol>
ความมั่นคง และการบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาล	<ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ปัญหาความมั่นคง ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น</li> <li>๒. ธรรมาภิบาล และการบริหารประเทศ ยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ</li> </ol>	<p>การพัฒนาด้านความมั่นคงของไทยในอนาคตที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย แบ่งเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ยุกระดับภาคประชาสังคมให้มีความเข้มแข็ง: การส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งนั้นเป็นสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ ทั้งนี้เพราะภาคประชาสังคมนั้นเปรียบเสมือนกับผู้ที่คอยทำ</li> </ol>



ตารางที่ ๒ แสดงสาระสำคัญของสถานการณ์/ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต (ต่อ)

ประเด็นภายใน	สถานการณ์	แนวโน้ม
<p>ความมั่นคง และการบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาล (ต่อ)</p>		<p>หน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการ แม้กระทั่งข้าราชการ หรือแม้กระทั่งภาคเอกชนต่างๆ เพราะประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริง โดยการทำหน้าที่ที่จะส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งได้</p> <p>๒. รณรงค์ส่งเสริมสื่อมวลชนสร้างสรรค์ : ความสำคัญของสื่อที่มีความสำคัญยิ่งในสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน นอกจากนี้ความต้องการในการบริโภคข้อมูลข่าวสารของปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มที่สูงมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นการทำหน้าที่ของสื่อจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการตรวจสอบการดำเนินการต่างๆ ของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม เพื่อนำไปสู่ความโปร่งใสตรวจสอบได้ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานของธรรมาภิบาล</p> <p>๓. ส่งเสริมให้กองทัพมีความเป็นทหารอาชีพ: ความเป็นทหารอาชีพของกองทัพนั้น จะช่วยให้การดำเนินการด้านต่างๆ ในกิจการความมั่นคงของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กองทัพจะต้องรักษาระยะให้มีความเหมาะสม คือไม่ห่างเหินหรือใกล้ชิดจนเกินไป เพราะความเหมาะสมของระยะของกองทัพกับกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ จะช่วยให้กองทัพมีความเป็นทหารอาชีพ</p> <p>๔. เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน: ในปัจจุบันการดำเนินการต่างๆ ที่จะสามารถผ่านไปได้อย่างดีนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่าจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ที่มี</p>

ตารางที่ ๒ แสดงสาระสำคัญของสถานการณ์/ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต (ต่อ)

ประเด็นภายใน	สถานการณ์	แนวโน้ม
ความมั่นคง และการบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาล (ต่อ)		<p>ส่วนได้ส่วนเสียเรื่องนั้นๆ เพราะหากไม่ได้มีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วย่อมมีแนวโน้มว่าการดำเนินการนั้นยากที่จะประสบความสำเร็จ เพราะปัจจุบันสังคมมีความสลับซับซ้อนที่มากขึ้นและที่สำคัญมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในลักษณะที่เป็นพลวัตการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ จึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานด้านความมั่นคงไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้</p> <p>๕. ปลุกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้กับเยาวชน :เยาวชนเป็นกำลังสำคัญที่จะต้องเติบโตเป็นพลเมืองของประเทศในอนาคตหากได้รับการปลูกฝังในสิ่งที่เหมาะสมและดีแล้วย่อมที่จะเป็นหลักประกันสำคัญ ประการหนึ่งในอนาคต ที่จะช่วยให้สังคมส่วนรวมมีการพัฒนาขึ้นไปในทางที่ดี</p>
ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	<p>ปัญหาที่สำคัญของธุรกิจเทคโนโลยีดิจิทัลในประเทศคือ ช่องทางการเข้าถึงสารสนเทศให้แก่ประชาชนยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศส่วนใหญ่ยังเป็นธุรกิจขนาดเล็กมาก (micro SMEs) และมีมูลค่าไม่สูงพอที่จะดึงดูดเงินลงทุนจากนักลงทุน (venture capital) ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล เพราะเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างธุรกิจใหม่บนพื้นฐานของการต่อยอดเทคโนโลยีดิจิทัลในเชิงพาณิชย์ (disruptive business)</p>	<p>๑. เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ในหลากหลายมิติ เช่น การสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ การเพิ่มรายได้ การเข้าถึงบริการของภาครัฐ แต่การมีการใช้เทคโนโลยีไอซีที</p> <p>๒. อุตสาหกรรมดิจิทัลของไทยในปัจจุบัน เผชิญกับสถานการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะเรื่องค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเวียดนามและอินโดนีเซีย ส่งผลให้ได้รับผลกระทบจากการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีค่าแรงถูกกว่า</p>

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์สถานะของประเทศไทยในประเด็นต่างๆ สามารถสรุปประเด็นชี้นำและความท้าทายในการพัฒนาได้ ดังนี้

**ตารางที่ ๓ แสดงสาระสำคัญของแนวโน้มและความท้าทายในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ**

ประเด็นชี้นำ	ความท้าทายในการพัฒนา
ด้านเศรษฐกิจ	<p>เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวต่ำกว่าประมาณการเดิม ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ การส่งออกลดลงตามเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวช้า การใช้จ่ายภาคเอกชนฟื้นตัวช้าจากผลกระทบของการส่งออกต่อรายได้และความเชื่อมั่น และการใช้จ่ายงบลงทุนและการท่องเที่ยวขยายตัว แต่ยังไม่สามารถชดเชยการส่งออกและการบริโภคที่ชะลอตัว</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ภาคการเงินและการคลังยังไม่สามารถสนับสนุนเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในระยะยาวได้อย่างเต็มที่</li> <li>การลงทุนชะลอตัวลงมาก โดยเฉพาะในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑</li> <li>ความล่าช้าในการปรับโครงสร้างการผลิต ทั้งการปรับโครงสร้างการผลิตจากเกษตรมูลค่าต่ำไปสู่เกษตรมูลค่าสูงและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการปรับจากเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมและบริการ</li> <li>ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิต (Total Factor Productivity: TFP) ยังไม่สูงพอที่จะยกระดับห่วงโซ่มูลค่าให้สูงขึ้น</li> <li>โครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายด้าน เช่น รูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนให้มีประสิทธิภาพ</li> </ol>
ด้านเกษตร	<ol style="list-style-type: none"> <li>เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและจำเป็น มีหนี้สินและไม่มีการมสึทธิในที่ดินทำกิน การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง ทั้งยังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรน้อยลง</li> <li>ประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งมีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้าเพิ่มมากขึ้นในรูปแบบของการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม</li> <li>การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ ในภาคการเกษตรมีจำกัด มีฐานข้อมูลด้านการเกษตรที่ทันสมัยแต่ยังไม่ครอบคลุมในทุกมิติ</li> <li>การทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม เช่น การปลูกพืชซ้ำซาก การปลูกในที่ลาดชันมีการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธารส่งผลให้ทรัพยากร ธรรมชาติเสื่อมโทรม ประกอบกับมีการเกิดภัยธรรมชาติจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกที่มีความรุนแรงและความถี่สูงขึ้น</li> <li>นโยบายภาครัฐที่ผ่านมามีส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะสั้น ขาดความต่อเนื่องและมักเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและไม่มีบูรณาการระหว่างกระทรวง</li> </ol>
ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	<p>ปรับปรุงทิศทางการดำเนินงานของประเทศด้วยการใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ด้านต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพาณิชย์แบบสร้างสรรค์</p>

ตารางที่ ๓ แสดงสาระสำคัญของแนวโน้มและความท้าทายในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ (ต่อ)

ประเด็นชี้นำ	ความท้าทายในการพัฒนา
ด้านสังคม	๑. การศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพ และผลิตภาพการผลิตแรงงานต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ๒. คนไทยส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมและปัจจัยที่เสี่ยงต่อการทำลายสุขภาพจนทำให้เกิดเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น ๓. การแก้ไขปัญหาค่าความยากจนและความเหลื่อมล้ำยังต้องเร่งดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ปัจจุบันความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ๔. ชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น และมีการรวมกลุ่มเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อทำกิจกรรมทั้งด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น
ด้านสิ่งแวดล้อม	๑. ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง ๓. คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง ๔. ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๕. ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความรุนแรงมากขึ้น
ด้านธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ	๑. บริการสาธารณะมีความล่าช้าและไม่ได้มาตรฐานสากล ๒. ภาครัฐมีโครงสร้างที่ใหญ่และซับซ้อนขึ้น ๓. คุณภาพของบุคลากรภาครัฐลดลง
ด้านความมั่นคง	๑. ปัญหาความมั่นคงภายในประเทศมีความซับซ้อน สะสมมานาน และขยายวงกว้างจากเดิมจนมีสัญญาณเตือนถึงความเสียหายที่กำลังเกิดขึ้น ๒. ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติมีหลากหลายรูปแบบและวิธีการที่ซับซ้อนมากขึ้น

สำหรับการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยระยะ ๒๐ ปี สามารถพิจารณาจากสถานะและประเด็นชี้นำ และสรุปไปสู่ประเด็นชี้นำเพื่อการวางยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ สรุปประเด็นชี้นำการพัฒนาประเทศ ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	ประเด็นสำคัญ
๑. ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง	การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง (middle income trap) ที่ประเทศไทยตกอยู่ในภาวะดังกล่าวอย่างยาวนาน การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูงเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาประเทศเร่งด่วนของรัฐบาล ด้วยการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วในประเทศ และอุตสาหกรรมกระแสใหม่ที่หมายรวมถึงอุตสาหกรรมดิจิทัล

ตารางที่ ๔ สรุปประเด็นชี้้นำการพัฒนาประเทศ ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย (ต่อ)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	ประเด็นสำคัญ
๒. พัฒนาขีดความสามารถของภาคเกษตรอุตสาหกรรม	<p>๒.๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ที่ยังไม่สามารถก้าวไปอยู่ในกลุ่มประเทศที่แข่งขันด้วยนวัตกรรมได้ และยังคงอาศัยประสิทธิภาพภาครัฐและภาคธุรกิจ ปัจจัย กำลังคนราคาถูกและปัจจัยทุนด้วยการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นตัวขับเคลื่อนมากกว่าการใช้เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ</p> <p>๒.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ SMEs ซึ่งแม้มีการจ้างงานรวมถึง ร้อยละ ๘๐.๔ ของประเทศ แต่มูลค่าการดำเนินธุรกิจของ SMEs คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๗.๓ ของ GDP<sup>๓</sup> และผลิตภาพของ SMEs ไทยยังไม่สูงนัก นอกจากนี้ SMEs มีการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับต่ำเมื่อเทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่</p>
๓. ปรับตัวและฉกฉวยโอกาสจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	<p>๓.๑ การใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมถึงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย การปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง ประกอบกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจชั้นนำของโลกได้แก่ สหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>๓.๒ การใช้โอกาสจากการที่ประเทศไทยมีจุดเด่นตรงที่ตั้งอยู่กลางคาบสมุทรอินโดจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความหลากหลายทางชีวภาพของทั้งพืชและสัตว์มากอันเป็นรากฐานมั่นคงของการผลิตในภาคเกษตรกรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สุดประเทศหนึ่ง คุณภาพฝีมือแรงงานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล</p>
๔. แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคม	<p>การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งมีหลากหลายมิติ ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพคน ด้านการศึกษา ด้านรายได้ ด้านโอกาสทางสังคมและการได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ รวมถึงบริการของภาครัฐ และยังรวมถึงความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล(digital divide) หรือความแตกต่างและช่องว่างระหว่างผู้ที่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลกับผู้ที่เข้าไม่ถึง ไม่เข้าใจ และไม่สามารถใช้ประโยชน์จากไอซีที</p>
๕. บริหารจัดการสังคมผู้สูงอายุ	<p>การบริหารจัดการกับการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง จากรายงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรสูงอายุมากขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน โดยคาดกันว่าจำนวนผู้มีอายุมากกว่า ๖๕ ปี จะมีจำนวนราวร้อยละ ๒๐ ของประชากรใน พ.ศ. ๒๕๖๘ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ ใน พ.ศ. ๒๕๙๓ ตามลำดับ การเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร จะมีย่นต่อผลิตภาพ (productivity) และการมีส่วนร่วมในภาคแรงงานในอนาคต รวมถึงความต้องการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัลในการดูแลผู้สูงอายุ</p>

ตารางที่ ๔ สรุปประเด็นชี้้นำการพัฒนาประเทศ ความท้าทายและโอกาสของประเทศไทย (ต่อ)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	ประเด็นสำคัญ
๖. พัฒนาศักยภาพคนในประเทศ	<p>โดยการพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศ เทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นเครื่องมือในการสร้างศักยภาพของทุกคน ยกกระดับคนไปสู่สังคมฐานความรู้ ให้มีความสามารถสามารถขยับไปสู่การผลิตที่ใช้เทคโนโลยีหรือรู้จักใช้เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารในการประกอบอาชีพมากขึ้น สำหรับคนทั่วไปเทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีฉลาด รู้เท่าทันสื่อ เท่าทันโลกด้วย</p>
๗. แก้ปัญหาคอร์รัปชัน	<p>โดยการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศ ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างและการพัฒนาประเทศในทุกมิติ คอร์รัปชันเป็นอุปสรรคอันดับหนึ่งในทรยศของนักลงทุนต่างชาติ ที่จะตัดสินใจลงทุนและทำธุรกิจในประเทศไทย โดยกรณีคอร์รัปชันที่สำคัญคือ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและการใช้งบประมาณประจำปี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีสถิติเรื่องร้องเรียนทุจริตสูงสุด จำเป็นต้องมีการสร้างความโปร่งใสให้กับภาครัฐด้วยการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>
๘. ภัยคุกคามไซเบอร์	<p>โดยการจัดการกับภัยในรูปแบบใหม่ๆ รวมถึงภัยคุกคามจากสารสนเทศรูปแบบต่างๆ มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงรูปแบบอย่างต่อเนื่อง จึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือ เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และการพัฒนาทักษะความรู้ เพื่อป้องกันตนเองและหน่วยงาน ลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีหรือภัยคุกคาม และลดความเสียหายจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น</p>

๑.๓ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยในระดับต่างๆ

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะ ๒๐ ปี ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค เพื่อเป็นแนวทางแก่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตารางที่ ๕ แสดงสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
<p>๑. ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางตอนบน มีความสามารถในการแข่งขันตามหลังมาเลเซีย และสิงคโปร์ โดยโครงสร้างเศรษฐกิจกำลังเปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรม อุตสาหกรรมไปสู่บริการ</p> <p>๒. ในทางสังคมกำลังแรงงานลดลงเนื่องจากเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย แต่การพัฒนาคนมีแนวโน้มที่ดี โดยคนไทยมีระดับการศึกษาเฉลี่ยสูงขึ้น ความยากจนและเหลื่อมล้ำลดลง</p> <p>๓. สภาพแวดล้อมประสบปัญหาป่าไม้ลดลง ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม</p> <p>๔. ความมั่นคงยังมีความเสี่ยงต่อการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ</p> <p>๕. ในด้านการจัดการภาครัฐยังประสบปัญหาการปรับตัว ธรรมาภิบาลและขาดบุคลากรคุณภาพทดแทนผู้เกษียณอายุ</p>	<p>ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๑. มีความมั่นคงปลอดภัยจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศทุกระดับและทุกมิติ สถาบันหลักของชาติเข้มแข็ง ต่อเนื่องโปร่งใส สังคมปรองดอง ชุมชนเข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น ประชาชนดำเนินชีวิตบนฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มั่นคง</p> <p>๒. มีความมั่นคงจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ มีความสามารถในการแข่งขันในภูมิภาคและเวทีโลก โดยใช้ทุนในทุกด้านสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. มีความยั่งยืนในคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีส่วนร่วม ได้รับประโยชน์อย่างสมดุล ยึดถือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา</p>	<p>๑. ความมั่นคง เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครอง ปฏิรูปการบริหาร รักษาความมั่นคงภายใน พัฒนากลไกความร่วมมือทุกระดับ สร้างศักยภาพในการป้องกันประเทศ เตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ</p> <p>๒. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน สร้างพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐาน และเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก</p> <p>๓. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน โดยพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ยกกระดับการศึกษาและคุณภาพการเรียนรู้ สร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมสุขภาวะและสร้างครอบครัวอยู่ดีมีสุข</p> <p>๔. การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม ระบบสุขภาพ สร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อสังคมสูงวัย ยกกระดับสถาบันทางสังคม ความเข้มแข็งชุมชน ทนวัฒนธรรม และให้สื่อสารมวลชนเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนา</p>

ตารางที่ ๕ แสดงสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ (ต่อ)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
		<p>๕. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม วางระบบการจัดการน้ำ การใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาเมืองเชิงนิเวศและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดปัญหาโลกร้อน และใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์การคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>๖. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยปรับโครงสร้าง บทบาท ภารกิจภาครัฐ บริหารงานแบบบูรณาการ พัฒนากำลังคน ต่อต้านทุจริต ปรับปรุงกฎหมาย พัฒนาการให้บริการประชาชน และปรับปรุงการจัดการรายได้และรายจ่ายภาครัฐ</p>

เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี จึงมีความจำเป็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาภาคเหนือซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
พัฒนาให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง	๑.๑ เพื่อกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงมากขึ้น	๑. พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับ การท่องเที่ยว บริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง
๑. พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว บริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง	๑.๒ เพื่อพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม	๑.๑ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน
	๑.๓ เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักให้ขยายตัวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ เพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน	



ตารางที่ ๖ แสดงสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือ (ต่อ)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
<p>๒. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>๓. พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์สร้างความสมดุลแก่ระบบนิเวศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p> <p>๔. พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุรองรับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ของภาคเหนือที่เร็วกว่าระดับประเทศ ๑๐ ปี</p>	<p>๑.๔ เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ให้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน</p> <p>๒. เป้าหมายและตัวชี้วัด</p> <p>เป้าหมายที่ ๑ ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น</p> <p>เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคมตัวชี้วัด เมืองศูนย์กลางของจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองนำอยู่เพิ่มขึ้น</p> <p>เป้าหมายที่ ๓ พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัด ๓.๑ ค่าเฉลี่ยสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักบริเวณมาบตาพุดไม่เกินเกณฑ์ มาตรฐานตัวชี้วัด ๓.๒ ข้อร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการประกอบกิจการในพื้นที่ลดลง</p> <p>เป้าหมายที่ ๔ เพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน ตัวชี้วัด ๔.๑ มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ ตัวชี้วัด ๔.๒ สถานประกอบการที่จดทะเบียนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่เพิ่มขึ้น</p>	<p>๑.๒ กลุ่ม ท่องเที่ยวมรดกโลกในพื้นที่จังหวัดสุโขทัยและกำแพงเพชร โดยฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลก พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร และเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง</p> <p>๑.๓ กลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี</p> <p>๒. พัฒนาระดับการท่องเที่ยวคุณภาพกลุ่มเป้าหมายเฉพาะในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และน่าน</p> <p>๓. สนับสนุนเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและธุรกิจด้านอาหารและสินค้าเพื่อสุขภาพ บริการทางการแพทย์และสุขภาพ บริการการศึกษานานาชาติรวมทั้งผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ โดยเฉพาะกลุ่มดิจิทัล</p> <p>๔. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการตลาด กำหนด ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) พัฒนาให้ภาคเหนือ</p>

ตารางที่ ๒ แสดงสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ (ต่อ)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
		<p>ตอนบนเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ และ ภาคเหนือตอนล่างเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในรูปแบบฟาร์มเกษตรอัจฉริยะ ๒) ยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตรในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตที่สำคัญ โดยกำหนดให้พิจิตร กำแพงเพชรและนครสวรรค์เป็นพื้นที่หลักในการแปรรูป ข้าว พืชไร่ และพืชพลังงาน ๓) พัฒนาพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ และ กำแพงเพชร ให้เป็นแหล่งผลิตพลังงานทดแทน</p> <p>๕. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คืนความอุดมสมบูรณ์ สร้างความ สมดุลแก่ระบบนิเวศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ ๑) พื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ซึ่งเป็นป่าต้นน้ำในพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒) พัฒนาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบในกลุ่มน้ำหลักของภาค ได้แก่ กลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทานในลักษณะแก้มลิงให้กระจายตามพื้นที่ต่างๆ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๓) แก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและจังหวัดตาก โดย ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร</p>

ตารางที่ ๖ แสดงสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือ (ต่อ)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
		๖. พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุรองรับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ของภาคเหนือที่เร็วกว่าระดับประเทศ ๑๐ ปี มี ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) ส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ ๒) พัฒนानวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ๓) สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวและชุมชน

ตารางที่ ๗ แสดงสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
ตำแหน่งจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ๑. ด้านการท่องเที่ยว ๒. ด้านการเกษตร ๓. ด้านการค้าชายแดนอุตสาหกรรม และ Logistics	วิสัยทัศน์ (Vision) “ศูนย์กลางการบริการสี่แยกอินโดจีน” เป้าประสงค์ ได้แก่ ๑. เพิ่มมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์แปรรูปที่มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานและแข่งขันได้ ๒. เพิ่มศักยภาพการค้า การลงทุนและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ควบคู่การพัฒนาปรับปรุง ขยายเส้นทางระบบ Logistic เชื่อมโยง East-West Economic Corridor ๓. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและบริการที่ได้ มาตรฐาน ๔. เพิ่มพื้นที่ กิจกรรมและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความสมดุลอย่างยั่งยืน	๑. พัฒนาระบบการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน ๒. พัฒนาโครงข่ายการค้าการลงทุน การบริการ เครือข่ายคมนาคมขนส่งสี่แยกอินโดจีนและอาเซียน ๓. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อารยธรรม สังคม กีฬา และสุขภาพ ๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๘ แสดงสาระสำคัญของนโยบายประเทศไทย ๔.๐

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
<p>๑. การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านมามีได้เปลี่ยนแปลงจากเกษตรกรรมสู่อุตสาหกรรมเบา และอุตสาหกรรมหนัก แต่ยังคงอยู่กับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง และกับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา</p> <p>๒. รัฐบาลต้องปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากรูปแบบเศรษฐกิจแบบ “ทำมากได้น้อย” ให้เป็นรูปแบบเศรษฐกิจ “ทำน้อยได้มาก”</p>	<p>ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม”</p> <p>๑. เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม”</p> <p>๒. เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม</p> <p>๓. เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการ</p>	<p>ประเทศไทย ๔.๐ เป็นการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน ๔ องค์ประกอบสำคัญ คือ</p> <p>๑. เปลี่ยนจากเกษตรกรรมดั้งเดิมเป็นเกษตรเทคโนโลยีการจัดการ “Smart Farming” เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>๒. เปลี่ยนจาก SMEs ให้เป็น “Smart Enterprise” และ “Startups” ที่มีศักยภาพ</p> <p>๓. เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการที่มีมูลค่าสูง</p> <p>๔. เปลี่ยนแรงงานให้เป็นแรงงานที่มีความรู้และทักษะสูงประเทศไทย ๔.๐ เป็นการพัฒนา “เครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่” (New Engines of Growth) ด้วยการแปลง “ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ” ของประเทศที่มีอยู่ ๒ ด้าน คือ “ความหลากหลายเชิงชีวภาพ” และ “ความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม” ให้เป็น “ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน” โดยต่อยอดความได้เปรียบใน ๕ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย คือ</p> <p>๑. กลุ่มอาหารเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ</p> <p>๒. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์</p> <p>๓. กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม</p> <p>๔. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว</p> <p>๕. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการมูลค่าสูง</p>

ตารางที่ ๙ แสดงสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

(พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
<p>บริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยที่เกิดขึ้น พบประเด็นใหญ่ๆ ที่สำคัญที่นำไปสู่การกำหนดแผน ๑๒ ดังนี้</p> <p>๑. ขนาดของกำลังแรงงานเริ่มลดลง ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงให้ศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลง</p> <p>๒. ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ</p> <p>๓. อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแล ผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะมีประชากรวัยแรงงานเพียง ๓๕.๒ ล้านคน</p> <p>๔. การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบท ไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น</p> <p>๕. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น รวมทั้งภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น</p>	<p>วิสัยทัศน์: “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”</p> <p>เป้าประสงค์: เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและ เป็นธรรมชาติ ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ</p>	<p>การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์และกรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ของ ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและ โลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมยั่งยืน แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และมินิวัดกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป็น ๑๐ ยุทธศาสตร์ ได้แก่</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประทุติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม</p>

ตารางที่ ๙ แสดงสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ต่อ)

ประเด็นชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์/แผน	วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	ประเด็นยุทธศาสตร์/มาตรการหลัก
๖. เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รูปแบบการผลิตและการค้าภาคบริการต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการดำเนินชีวิต การทำงาน และความสัมพันธ์ของคนในสังคม ตลอดจนความซับซ้อนของปัญหาทางสังคมที่จะตามมา		ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๒. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

๒.๑ ข้อมูลทั่วไป

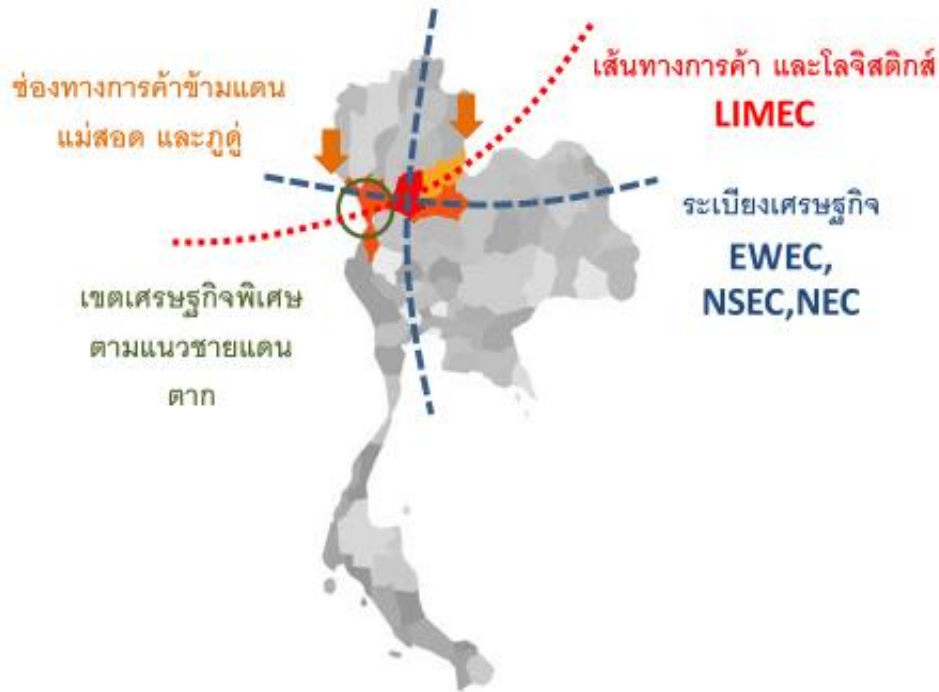
- ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ และอาณาเขต

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย ๕ จังหวัด คือ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดตาก มีเนื้อที่ประมาณ ๕๔,๓๒๕.๖๐๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๓,๙๓๕,๗๓๗ ไร่ ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดและประเทศใกล้เคียง

- การคมนาคม

๑) การคมนาคมขนส่ง มีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ โครงข่ายถนน โครงข่ายรถไฟ การคมนาคมขนส่งทางอากาศ และการคมนาคมทางน้ำ เป็นต้น

๒) โลจิสติกส์ โครงข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงระหว่างประเทศ และการค้าชายแดน จังหวัดพิษณุโลก เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญที่ถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางบริการโลจิสติกส์ และโครงข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง ตามแนวเส้นทางสาย R๒ ซึ่งเมียนมาร์-ไทย-สปป.ลาว-เวียดนาม และเส้นทางสาย R๓E เชื่อมโยง ไทย-สปป.ลาว-จีนตอนใต้ และเส้นทางสาย R๓W เชื่อมโยง ไทย-เมียนมาร์-จีนตอนใต้ ซึ่งทั้ง ๒ เส้นทางจะมีจุดตัดที่สี่แยกอินโดจีน บริเวณจุดตัดของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ (ช่วงพิษณุโลก-อุตรดิตถ์) กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ และถนนเลี่ยงเมืองพิษณุโลกด้านใต้ (ที่ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก) เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าในภูมิภาคอาเซียนโดยผ่านทางด่านการค้าชายแดนสำคัญต่างๆ ได้แก่ ด่านแม่สอด ด่านมุกดาหาร ด่านเชียงของ และด่านเชียงแสน สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีชายแดน ๓ จังหวัด (จังหวัดตาก อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก) ระยะทางรวม ๖๘๙ กิโลเมตร ติดต่อกับประเทศเมียนมาร์ และ สปป.ลาว ซึ่งเศรษฐกิจกำลังเติบโต จึงมีศักยภาพในการทำธุรกิจค้าชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด่านแม่สอด (จังหวัดตาก) และด่านภูตู (จังหวัดอุตรดิตถ์)



ภาพที่ ๑ โครงข่ายการคมนาคมขนส่ง ระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงระหว่างประเทศ

## ๒.๒ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน

### ๒.๒.๑ ด้านการเกษตร

ปริมาณการผลิตพืชไร่ (ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน)

ข้าวนาปี : ผลพยากรณ์เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ ความขึ้น ๑๕% (ไตรมาส ๔ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๐ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าวนาปีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/ จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
รวมทั้งประเทศ	๕๕,๘๑๒,๕๔๐	๕๒,๘๘๕,๑๖๖	๒๓,๐๐๙,๓๔๐	๔๑๒	๔๓๕
ภาคเหนือ	๑๑,๘๐๖,๗๒๐	๑๑,๔๐๑,๑๔๔	๖,๕๒๐,๔๑๒	๕๕๒	๕๗๒
กลุ่มจังหวัดภาค เหนือตอนล่าง ๑	๓,๗๙๒,๗๒๒	๓,๖๗๑,๘๖๓	๒,๐๓๑,๘๔๒	๕๓๑	๕๔๙

ที่มา : ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๒ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ออนไลน์)

ข้อมูลจากผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๔ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปี จำนวน ๓,๗๙๒,๗๒๒ ไร่ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ จำนวน ๓,๖๗๑,๘๖๓ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๒,๐๓๑,๘๔๒ ตัน ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๕๓๑ กิโลกรัม/ไร่ และ ผลผลิตเฉลี่ยต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๕๔๙ กิโลกรัม/ไร่

ข้าวนาปรัง : ผลพยากรณ์เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๙ ณ ความชื้น ๑๕% (พยากรณ์ไตรมาส ๔ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าวนาปรังในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
รวมทั้งประเทศ	๖,๕๐๒,๔๐๐	๖,๔๒๒,๘๒๓	๔,๐๕๐,๘๕๕	๖๒๓	๖๓๑
ภาคเหนือ	๒,๖๔๙,๖๐๐	๒,๖๑๗,๘๘๘	๑,๖๔๘,๘๙๐	๖๒๒	๖๓๐
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	๗๙๔,๐๕๐	๗๘๓,๖๐๕	๔๘๘,๕๒๐	๖๑๕	๖๒๓

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๔ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง จำนวน ๗๙๔,๐๕๐ ไร่ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ จำนวน ๗๘๓,๖๐๕ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๔๘๘,๕๒๐ ตัน ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๒,๙๕๐ กิโลกรัม/ไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๖๒๓ กิโลกรัม/ไร่

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ : ผลพยากรณ์เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ (ไตรมาสที่ ๒ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๒ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
รวมทั้งประเทศ	๗,๔๗๓,๐๒๘	๗,๒๓๐,๓๕๙	๔,๙๓๑,๑๕๘	๖๖๐	๖๘๒
รุ่น ๑	๗,๐๗๗,๕๐๘	๖,๘๔๕,๕๙๘	๔,๖๔๐,๕๐๕	๖๕๖	๖๗๘
รุ่น ๒	๓๙๕,๕๒๐	๓๘๔,๗๖๑	๒๙๐,๖๕๓	๗๓๕	๗๕๕
ภาคเหนือ	๕,๐๗๒,๘๓๓	๔,๙๒๓,๔๕๓	๓,๓๙๕,๔๔๒	๖๖๙	๖๙๐
รุ่น ๑	๔,๗๒๔,๙๔๒	๔,๕๘๕,๓๔๒	๓,๑๓๙,๐๖๒	๖๖๔	๖๘๕
รุ่น ๒	๓๔๗,๘๙๑	๓๓๘,๑๑๑	๒๕๖,๓๘๐	๗๓๗	๗๕๘
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	๒,๒๔๕,๘๙๑	๒,๑๘๐,๓๘๒	๑,๕๓๑,๒๖๗	๖๘๒	๗๐๒
รุ่น ๑	๒,๐๖๐,๗๖๗	๑,๙๙๗,๒๘๔	๑,๓๘๙,๑๖๑	๖๗๔	๖๙๖
รุ่น ๒	๑๘๕,๑๒๔	๑๘๓,๐๙๘	๑๔๒,๑๐๖	๗๖๘	๗๗๖

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาสที่ ๒ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒,๒๔๕,๘๙๑ ไร่ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ จำนวน ๒,๑๘๐,๓๘๒ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๑,๕๓๑,๒๖๗ ตัน ได้ผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๖๘๒ กิโลกรัม/ไร่ และ ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๗๐๒ กิโลกรัม/ไร่



ถั่วเหลือง : ผลพยากรณ์เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ (ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๓ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตถั่วเหลืองในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/ จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กก.)	
				ปลูก	เก็บ
รวมทั้งประเทศ	๑๘๗,๕๗๐	๑๘๔,๙๕๔	๕๑,๘๒๔	๒๗๖	๒๘๐
รุ่น ๑	๕๙,๕๓๘	๕๘,๑๘๐	๑๙,๒๓๕	๓๒๓	๓๓๑
รุ่น ๒	๑๒๘,๐๓๒	๑๒๖,๗๗๔	๓๒,๕๘๙	๒๕๕	๒๕๗
ภาคเหนือ	๑๔๐,๕๑๕	๑๓๘,๓๖๑	๔๐,๑๓๗	๒๘๖	๒๙๐
รุ่น ๑	๕๕,๑๑๔	๕๓,๘๑๒	๑๘,๑๗๒	๓๓๐	๓๓๘
รุ่น ๒	๘๕,๔๐๑	๘๔,๕๔๙	๒๑,๙๖๕	๒๕๗	๒๖๐
กลุ่มจังหวัดภาค เหนือตอนล่าง ๑	๒๑,๔๔๑	๒๐,๙๓๗	๕,๔๘๑	๒๕๖	๒๖๒
รุ่น ๑	๗,๘๐๖	๗,๕๗๑	๑,๙๗๗	๒๕๓	๒๖๑
รุ่น ๒	๑๓,๖๓๕	๑๓,๓๖๖	๓,๕๐๔	๒๕๗	๒๖๒

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาสที่ ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่เพาะปลูกถั่วเหลือง จำนวน ๒๑,๔๔๑ ไร่ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ จำนวน ๒๐,๙๓๗ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๕,๔๘๑ ตัน ได้ผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูก จำนวน ๒๕๖ กิโลกรัม/ไร่ และ ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๒๖๒ กิโลกรัม/ไร่

มันสำปะหลังโรงงาน: ผลพยากรณ์เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ (ไตรมาสที่ ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตมันสำปะหลังในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
รวมทั้งประเทศ	๘,๕๙๑,๗๖๑	๓๐,๙๐๙,๗๒๐	๓,๕๙๘
ภาคเหนือ	๑,๘๘๗,๗๗๖	๖,๙๓๐,๓๔๑	๓,๖๗๑
กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ๑	๕๗๖,๒๒๖	๒,๐๔๑,๒๑๙	๓,๕๔๒

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาสที่ ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่ที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลังโรงงาน จำนวน ๕๗๖,๒๒๖ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๒,๐๔๑,๒๑๙ ตัน ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๓,๕๔๒ กิโลกรัม/ไร่

อ้อยโรงงานรวมพันธุ์: ผลพยากรณ์เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๗  
(ไตรมาส ๒ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๗)

ตารางที่ ๑๕ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตอ้อยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กิโลกรัม)
รวมทั้งประเทศ	๘,๗๖๙,๑๕๖	๑๐๗,๖๕๑,๒๖๕	๑๒,๒๗๖
ส่งโรงงาน	๘,๔๕๖,๔๐๙	๑๐๓,๖๙๗,๐๐๕	๑๒,๒๖๓
อ้อยทำพันธุ์	๓๑๒,๗๔๗	๓,๙๕๔,๒๖๐	๑๒,๖๔๔
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	๗๘๑,๘๙๑	๑๐,๒๗๒,๓๐๕	๑๓,๑๓๘
ส่งโรงงาน	๗๕๐,๒๐๖	๙,๘๕๐,๙๕๑	๑๓,๑๓๑
อ้อยทำพันธุ์	๓๑,๖๘๕	๔๒๑,๓๕๔	๑๓,๒๘๘

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๗) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่ที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตอ้อย จำนวน ๗๘๑,๘๙๑ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๑๐,๒๗๒,๓๐๕ ตัน ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน ๑๓,๑๓๘ กิโลกรัม/ไร่

#### ปริมาณการผลิตพืชสวน (กาแฟ เงาะ ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา)

กาแฟ : ผลพยากรณ์เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๙ (พยากรณ์ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๖ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตพืชสวนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่
รวมทั้งประเทศ	๒๕๔,๗๘๐	๒๗,๓๕๓	๑๐๗
ภาคเหนือ	๖๘,๓๔๐	๙,๗๘๑	๑๔๓
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	๒,๙๔๙	๒๖๑	๘๖

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่ให้ผลผลิตกาแฟ จำนวน ๒,๙๔๙ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๒๖๑ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๘๖ กิโลกรัม/ไร่

เงาะ : ผลพยากรณ์เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ (พยากรณ์ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๗ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตเงาะในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่
รวมทั้งประเทศ	๒๗๘,๗๒๕	๓๐๔,๔๙๐	๑,๐๙๒
ภาคเหนือ	๑๓,๓๕๔	๑๕,๘๐๗	๑,๑๘๔
กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ๑	๒,๖๖๗	๒,๘๐๙	๑,๐๕๓

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่ให้ผลผลิตเงาะ จำนวน ๒,๔๔๙ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๒๖๑ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๘๖ กิโลกรัม/ไร่

ทุเรียน: ผลพยากรณ์เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ (พยากรณ์ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๘ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตทุเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กิโลกรัม)
รวมทั้งประเทศ	๕๗๓,๔๓๓	๖๑๕,๕๙๒	๑,๐๗๔
ภาคเหนือ	๒๖,๓๑๐	๑๓,๙๗๕	๕๓๑
กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ๑	๒๕,๘๔๓	๑๓,๖๗๖	๕๒๙

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่ให้ผลผลิตทุเรียน จำนวน ๒๕,๘๔๓ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๑๓,๖๗๖ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๕๒๙ กิโลกรัม/ไร่

ปาล์มน้ำมัน : ผลพยากรณ์เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ (ไตรมาสที่ ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๑๙ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/ จังหวัด	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กิโลกรัม)
รวมทั้งประเทศ	๔,๔๐๐,๕๘๙	๑๒,๒๐๕,๗๗๖	๒,๗๗๔
ภาคเหนือ	๔๗,๘๘๕	๒๙,๕๐๙	๖๑๖
กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง ๑	๒๒,๗๒๒	๑๓,๘๗๙	๖๑๑

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่ให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๒๒,๗๒๒ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๑๓,๘๗๙ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๖๑๑ กิโลกรัม/ไร่

พยากรณ์ : ผลพยากรณ์เนื้อที่กรี๊ดได้ ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๕๘ (พยากรณ์ไตรมาส ๒ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๒๐ แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตยางพาราในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ประเทศ/ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กิโลกรัม)
รวมทั้งประเทศ	๑๘,๐๘๒,๙๑๕	๔,๒๗๑,๘๒๗	๒๓๖
ภาคเหนือ	๖๕๙,๑๓๕	๙๙,๒๐๔	๑๕๑
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	๑๘๒,๘๐๒	๒๒,๒๙๙	๑๒๒

จากข้อมูลผลพยากรณ์ (ไตรมาส ๒ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๘) พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีเนื้อที่กรี๊ดยางพารา จำนวน ๑๘๒,๘๐๒ ไร่ ได้ผลผลิต จำนวน ๒๒,๒๙๙ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑๒๒ กิโลกรัม/ไร่

### ๒.๒.๒ ด้านอุตสาหกรรม

#### จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนเงินทุน และจำนวนคนงาน

ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวน ๓,๐๙๐ แห่ง จำนวนเงินทุนรวมทั้งสิ้น ๗๙,๖๓๕,๐๙๐,๑๕๑ บาท มีคนงาน จำนวน ๑๐๐,๑๔๖ คน แบ่งเป็นชาย ๔๒,๓๓๒ คน เป็นหญิง ๕๗,๘๑๔ คน

### ๒.๒.๓ ด้านการท่องเที่ยว

สถานการณ์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ มีจำนวนผู้เข้ามาเยี่ยมเยือน จำนวน ๘,๘๘๘,๓๐๙ คน เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ.๒๕๕๗ จำนวน ๕๑๒,๓๗๑ คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๑๑,๓๙๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี พ.ศ.๒๕๕๗ จำนวน ๖๐๕ ล้านบาท

### ๒.๒.๔ ภาพรวมเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ตารางที่ ๒๑ แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด		สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในกลุ่มจังหวัด
	GPP ( ล้านบาท )	เฉลี่ยต่อคนต่อปี ( บาท)	
พิษณุโลก	๘๘,๖๑๕	๙๘,๑๒๖	๓๐.๐๖
เพชรบูรณ์	๘๐,๐๐๘	๘๖,๔๙๑	๒๗.๑๔
อุตรดิตถ์	๓๖,๖๔๓	๘๔,๐๐๓	๑๒.๔๓
สุโขทัย	๔๕,๑๖๙	๗๒,๕๔๘	๑๕.๓๒

ตาก	๔๔,๓๔๐	๘๖,๕๐๖	๑๕.๐๔
กลุ่มจังหวัด	๒๙๔,๗๗๕	๘๕,๕๓๕	๑๐๐
ทั่วประเทศ	๑๓,๑๓๒,๒๔๑	๑๙๕,๙๕๕	ร้อยละ ๒.๒๔ ของประเทศ

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๘ พบว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ (Gross Provincial Product: GPP) มีมูลค่าเท่ากับ ๒๙๔,๗๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๔ ของทั้งประเทศ จังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด คือ พิษณุโลก มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ๘๘,๖๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๖ ของทั้งกลุ่มจังหวัด รองลงมาคือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก และจังหวัดอุตรดิตถ์ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมน้อยที่สุด คือ ๓๖,๖๔๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๓ ของทั้งกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลประกอบกราฟตัวชี้วัดการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ตัวชี้วัด	ประเทศ	ภาคเหนือตอนล่าง ๑	หน่วย
มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว	๑๑๑,๑๗๒.๓๙	๘๕,๕๓๕	บาท/คน
ผลิตภาพแรงงาน	๑๑๐,๖๒๒.๐๒	๗๙,๘๓๕.๐๑	บาท/คน
อัตราการขยายตัวของผลิตภาพแรงงาน	๐.๗๐	๐.๗๙	ร้อยละ
อัตราการว่างงาน	๐.๘๓	๐.๕๕	ร้อยละ
รายได้การท่องเที่ยว	๒๐,๔๐๕.๑๙	๒๐,๐๐๑.๔๕	ล้านบาท
อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว	๑๓.๑๐	๑๔.๘๑	ร้อยละ

นอกจากนี้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อจำนวนประชากร มีสัดส่วนเท่ากับ ๘๕,๕๓๕ บาทต่อคนต่อปี ซึ่งยังน้อยกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศที่มีค่าเฉลี่ย ๑๙๕,๙๕๕ บาทต่อคนต่อปี

### ๒.๓ ข้อมูลด้านสังคม

#### - จำนวนประชากร

จากข้อมูลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยพบว่า กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น ๓,๕๔๑,๘๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๙ ของประชากรทั้งประเทศ โดยแบ่งเป็นเพศชาย ๑,๗๕๑,๐๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๔๕ เพศหญิง ๑,๗๙๐,๘๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๕ จำนวนครัวเรือนรวมกันทั้งสิ้น ๑,๒๕๒,๒๕๓ ครัวเรือน ขนาดครัวเรือนเฉลี่ย ประมาณ ๓.๑๗ คนต่อครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๖๓.๖๔ คนต่อตารางกิโลเมตร

#### - สถานภาพแรงงาน จำนวนผู้มีงานทำ และจำนวนว่างงาน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ (ไตรมาสที่ ๒) มีจำนวนประชากรวัยแรงงานที่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวนทั้งหมด ๒,๗๓๗,๔๒๓ คน เป็นเพศชาย ๑,๓๑๒,๔๙๘ คน เป็นเพศหญิง ๑,๔๒๔,๙๒๕ คน เป็นผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน ๙๐๘,๑๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑๘ เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๑,๘๒๙,๒๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๘๒ โดยแบ่งเป็นผู้มีงานทำ จำนวน ๑,๗๙๗,๕๕๖ คน ผู้ว่างงาน จำนวน ๑๒,๕๓๖ คน และผู้ที่รอฤดูกาล จำนวน ๑๙,๑๖๓ คน ผู้อยู่ใน

กำลังแรงงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑,๐๐๐,๙๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗๒ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน และเพศหญิง จำนวน ๘๒๘,๓๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒๘ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน

**- จำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ เพศ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘**

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ (ไตรมาสที่ ๒) มีจำนวนผู้มีงานทำรวมทั้งสิ้น ๑,๗๙๗,๕๕๖ คน แบ่งตามกลุ่มอาชีพ จำนวน ๑๐ กลุ่ม พบว่า กลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือทางด้านเกษตร และการประมง เป็นกลุ่มอาชีพที่มีจำนวนคนทำงานมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ จำนวน ๗๑๗,๖๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๙๒ รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพพนักงานบริการ และพนักงานในร้านค้า และตลาด มีจำนวน ๓๔๙,๑๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๓ กลุ่มอาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขาย และการให้บริการ มีจำนวน ๒๒๕,๒๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๓ กลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง มีจำนวน ๒๐๘,๐๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๗ กลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ มีจำนวน ๘๑,๔๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๓ กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ มีจำนวน ๗๔,๔๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๔ กลุ่มอาชีพเสมียน จำนวน ๕๔,๔๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๓ กลุ่มอาชีพประกอบวิชาชีพช่างเทคนิคสาขาต่างๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๕,๕๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๓ และกลุ่มอาชีพผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ จำนวน ๔๑,๕๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ตามลำดับ

**๒.๔ ข้อมูลด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม**

**๒.๔.๑ ทรัพยากรดิน** สภาพดินที่พบในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ แบ่งลักษณะของดินได้ดังนี้ (๑) ดินนาหรือดินลุ่ม ซึ่งมีดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มาทับถมกัน ปรากฏอยู่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำน่านและแม่น้ำยมตลอดจนลำน้ำสาขา (๒) ดินไร่หรือดินดอน ส่วนมากพบตามที่ราบและสันดินริมแม่น้ำน่านและแม่น้ำยมตลอดจนลำน้ำสาขา และบริเวณที่ลาดเชิงเขา สภาพพื้นที่ทั่วไปมีความลาดชันเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน หรือเชิงเขาความลาดชัน ๒ - ๓๕ % (๓) ดินตื้น ส่วนมากพบตามที่ราบและสันดินริมแม่น้ำน่านและแม่น้ำยมตลอดจนลำน้ำสาขา ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว คือ มีน้ำขังในช่วงฤดูฝน มีกรวดหรือดินลูกรังปนอยู่ในเนื้อดินมากกว่า ๓๕ % และบริเวณที่ลาดเชิงเขา

**๒.๔.๒ ทรัพยากรน้ำ**

**- แหล่งน้ำชลประทานที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑**

- (๑) เขื่อนภูมิพล บริเวณเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก
- (๒) เขื่อนสิริกิติ์ ตั้งอยู่ที่อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์
- (๓) เขื่อนนเรศวร ตั้งอยู่ที่บ้านหาดใหญ่ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
- (๔) เขื่อนแม่ปิงตอนล่าง บริเวณเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก
- (๕) เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ตั้งอยู่ที่ตำบลคันช้าง อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

**๒.๔.๓ ทรัพยากรป่าไม้**

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ครอบคลุมพื้นที่ ๕ จังหวัด มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๔,๒๓๔,๘๒๒.๕๒ ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ ๑๖,๕๙๕,๑๘๒.๐๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๗

#### ๒.๔.๔ ทรัพยากรแร่ธาตุ

ทรัพยากรแร่ธาตุในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ แบ่งเป็น ๓ ชนิด ใหญ่ๆ ได้แก่ แร่โลหะ แร่โลหะ และแร่เชื้อเพลิง พบมากในจังหวัดต่างๆ ดังนี้ แร่โลหะ แร่โลหะ แร่เชื้อเพลิง

#### ๒.๕ สถานการณ์และโอกาสการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

##### การประเมินสภาพแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ (SWOT ANALYSIS)

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ได้แก่ สภาพทั่วไป สภาพเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกประเทศและภายในประเทศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ทำให้สามารถนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อแสดงให้เห็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

##### ๑) ด้านเศรษฐกิจ

จุดแข็ง (Strength: S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
<ul style="list-style-type: none"><li>- ที่ตั้งอยู่ในแนวการเชื่อมโยงตามแนว North-South และ East-West Corridor โดยมีโครงข่ายคมนาคมพื้นฐานที่รองรับการเชื่อมโยงทั้งทางบกและทางอากาศของอนุภูมิภาคอินโดจีน</li><li>- เป็นแหล่งผลิตการเกษตรที่สำคัญของภาคเหนือตอนล่างและของประเทศ</li><li>- มีช่องทางการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา, สปป.ลาว (ด่านพรมแดนแม่สอดและด่านผ่านแดนถาวรภูคู้)</li><li>- มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดน ทั้งในจังหวัดตากและจังหวัดอุตรดิตถ์ (เขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- ยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อรองรับการพัฒนาด้านการค้า การบริการและ ท่องเที่ยว อาทิ ศูนย์จำหน่ายและกระจายสินค้า และศูนย์ข้อมูลการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น</li><li>- รายได้ด้านการท่องเที่ยวยังต่ำและขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อเนื่องทั้งปี</li><li>- ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการผลิต แปรรูป สินค้าเกษตร การค้า และบริการ</li><li>- ขาดสนามบินพาณิชย์เชื่อมโยงระดับประเทศ</li></ul>
โอกาส (Opportunities : O)	อุปสรรค (Threat : T)
<ul style="list-style-type: none"><li>- เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง สามารถขยายตลาดการค้า บริการ การท่องเที่ยว และสินค้าเกษตร</li><li>- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ให้พัฒนาจังหวัดในกลุ่มพื้นที่ “สี่แยกอินโดจีน” เอื้อต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงตามแนว East-West Corridor</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- กฎ ระเบียบการค้าผ่านแดนประเทศเพื่อนบ้านยังมีข้อจำกัดความเสมอภาค ไม่มีความพร้อมทั้งคนและรถยนต์</li><li>- นโยบายการเปิดการค้าเสรีอาจส่งผลกระทบต่อสินค้าภาคเกษตรทั้งการบริโภคในกลุ่มจังหวัดและการส่งออกสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศ</li><li>- กลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มจังหวัดใกล้เคียงมีศักยภาพด้านบริการท่องเที่ยวที่สำคัญ</li></ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- นโยบายรัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งและพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก</li> <li>- นโยบายรัฐบาลสนับสนุนส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนด้านการคมนาคมขนส่ง</li> <li>- ความสัมพันธ์และความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศมีแนวโน้มดีขึ้น</li> </ul>	
---	--

**๒) ด้านสังคม**

จุดแข็ง (Strength: S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นมรดกโลก และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามกระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด</li> <li>- มีสถาบันการศึกษาในการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับและสนับสนุนการพัฒนา</li> <li>- มีโรงพยาบาลที่มีความพร้อมในการให้บริการที่ดีมีมาตรฐาน</li> <li>- มีแรงงานที่มีศักยภาพทักษะที่ดี</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ความรู้ความเข้าใจและการปรับตัวในการเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ยังอยู่ในขอบเขตจำกัด</li> <li>- มีผู้อยู่ในกำลังแรงงานที่ลดลงและผู้อยู่นอกกำลังแรงงานที่เพิ่มขึ้น</li> </ul>
โอกาส (Opportunities : O)	อุปสรรค (Threat : T)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์การแพทย์ Medical Hub</li> <li>- มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและเป็นที่ยุ้จักกับบุคคลภายนอก</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขาดการผลักดันและความร่วมมือในการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาเป็นศูนย์การแพทย์ Medical Hub</li> </ul>

**๓) ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม**

จุดแข็ง (Strength: S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีแหล่งน้ำชลประทานขนาดใหญ่ที่สำคัญและการบริหารจัดการน้ำ</li> <li>- มีพื้นที่ป่าไม้หรือเนื้อหาป่าเพิ่มขึ้น</li> <li>- มีทรัพยากรดินที่มีลักษณะที่โดดเด่น และยังคงมีธาดูอาหาร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พื้นที่บางส่วนประสบภัยธรรมชาติ ได้แก่ อุทกภัย และภัยแล้งซ้ำซาก</li> <li>- ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</li> </ul>
โอกาส (Opportunities : O)	อุปสรรค (Threat : T)



- รัฐบาลมีนโยบายในการอนุรักษ์และการจัดการป่าไม้อย่างชัดเจน - มีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน Bio Energy	- ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้สารเคมีในภาคเกษตรอย่างไม่ถูกวิธีมีแนวโน้มที่รุนแรงและขยายตัวเพิ่มมากขึ้น
--	--

### ๓. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ และโอกาสและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด

#### ๓.๑ วิเคราะห์ข้อมูลประเทศคู่ค้า/คู่แข่งที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ภาคเหนือตอนล่าง ๑ ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และยางพารา ยังคงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่สร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับกลุ่มจังหวัด ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาคู่ค้า/คู่แข่งที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เป็นรายผลผลิต ซึ่งพบประเด็นข้อมูลสำคัญประเทศคู่ค้า/คู่แข่งที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละผลิตภัณฑ์สำคัญดังนี้

#### ตารางที่ ๒๓ แสดงชนิดสินค้าและประเทศคู่ค้า

ประเภทสินค้า	ประเทศคู่ค้า	ประเทศคู่แข่ง
ข้าว	ประเทศไนจีเรีย, ประเทศฟิลิปปินส์, กลุ่มประเทศ EU, ประเทศจีน, ประเทศอิรัก	ประเทศเวียดนาม, ประเทศสหรัฐอเมริกา, ประเทศอินเดีย
มันสำปะหลัง	ประเทศจีน, ประเทศญี่ปุ่น, ประเทศไต้หวัน, ประเทศกลุ่ม EU	ประเทศอินโดนีเซีย, ประเทศเวียดนาม
ยางพารา	ประเทศจีน, ประเทศอินเดีย, ประเทศสหรัฐอเมริกา, ประเทศมาเลเซีย	ประเทศอินโดนีเซีย, ประเทศมาเลเซีย, ประเทศเวียดนาม,

#### ๓.๒ การพิจารณาโอกาส ทิศทาง ที่ควรจะนำมากำหนดเป้าหมาย และทิศทางการจัดทำแผนงานโครงการกำหนดสถานะของกลุ่มจังหวัด แนวโน้มและทิศทางในการพัฒนา ประเด็นสำคัญ ดังนี้

- (๑) การพัฒนาเกษตรปลอดภัยและเกษตรแปรรูปหลากหลาย
- (๒) การสร้างธุรกิจท่องเที่ยวสร้างสรรค์และบริการมูลค่าสูง
- (๓) การค้าชายแดนเพิ่มมูลค่าสูง
- (๔) อุตสาหกรรมแปรรูปที่สร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่าสูง
- (๕) การเชื่อมโยงระบบขนส่ง Logistics เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนการเกษตรและท่องเที่ยว

(๖) การรักษาความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

(๗) การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ประเด็นโอกาส ทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ที่นำมาสู่การกำหนดเป้าหมาย และทิศทางการจัดทำแผนงานโครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของฐานการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร มุ่งเน้นให้ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นฐานการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัดได้อย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนแนวทางการผลิตเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาระบบ Logistics สำหรับสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพสนับสนุนการพัฒนาการผลิตพลังงานทดแทนจากพืช รวมถึงสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด

(๒) พัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้า การบริการ เชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศเพื่อนบ้าน ให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสให้เกิดการขยายตัว และการเชื่อมโยงทางการค้าและการบริการภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบ Logistics เพื่อสนับสนุนการค้าและการบริการ โดยมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการคมนาคมเชื่อมโยงสนับสนุนธุรกิจบริการใหม่ที่มีศักยภาพ อาทิ ธุรกิจบริการสุขภาพ เพื่อเป็นแหล่งรายได้ใหม่ของกลุ่มจังหวัดพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ และบุคลากรของกลุ่มจังหวัด เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการบริการสีเขียวอินโดจีน และเสริมสร้างความร่วมมือในระดับพื้นที่เพื่อขยายการค้าชายแดน

(๓) สร้างคุณค่า (Value Creation) การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัด เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด โดยการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้เป็นเอกลักษณ์และเป็นที่ยึดเหนี่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติส่งเสริมพัฒนาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทั้งการพัฒนาและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว การตลาดและบุคลากร สร้างความปลอดภัยและมาตรฐานของการท่องเที่ยวด้านที่พักอาหาร และการเดินทางรวมทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้การศึกษาวิจัยเพื่อสร้างคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

#### ๔. แผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

##### วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยง เศรษฐกิจ สังคม และบริการของภูมิภาคสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Regional Linkage Center for Economic Social and Services to Stability Prosperity Sustainability)

##### พันธกิจ (Mission)

๑) ยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจบนฐานการสร้างมูลค่าเพิ่มจากนวัตกรรม

- ๒) การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนา
- ๓) เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม วัฒนธรรมและยกระดับความเป็นอยู่เพื่อหนุนเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืน
- ๔) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวที่หลากหลายบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์

### เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Goal)

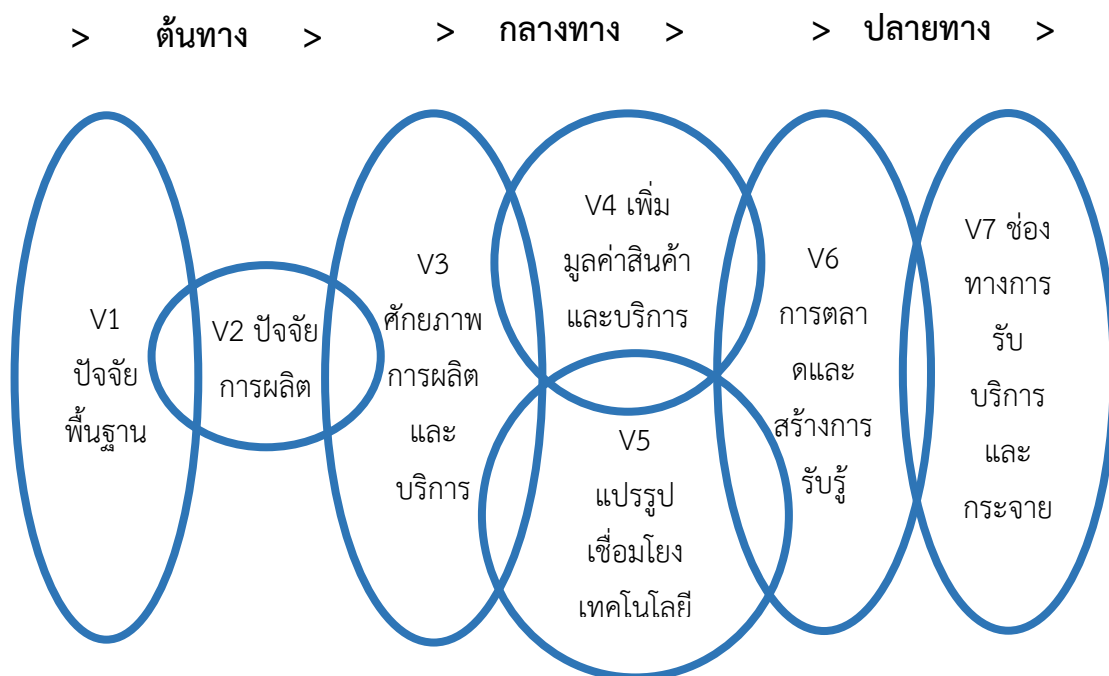
- ๑) พัฒนาผลิตภาพทางการเกษตรมูลค่าสูงให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยและมีความยั่งยืน
- ๒) สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน มีมูลค่าสูงบนฐานนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมันทนาการ
- ๓) เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์จากกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ สู่ภูมิภาคและอาเซียน
- ๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟูและจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืน บนฐานความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์
- ๕) เป็นศูนย์กลางเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มรายได้ของภาคเหนือตอนล่าง
- ๖) เป็นเมืองที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีแบบบูรณาการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

\*\*\* เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) คือการทำการเกษตรที่นำเอาระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการดูแลการเพาะปลูก รวมไปถึงกระบวนการผลิต

### ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

- ๑) พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะ อาหารปลอดภัยบนความต้องการของตลาดและส่งเสริมระบบตลาดอย่างยั่งยืน
- ๒) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวและบริการมูลค่าสูงบนฐานนิเวศน์และประวัติศาสตร์
- ๓) ยกระดับโครงข่ายการขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์จากกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ สู่ภูมิภาคอาเซียน
- ๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟูและจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืน
- ๕) เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๖) เสริมสร้างความมั่นคงและยกระดับคุณภาพชีวิตแบบบูรณาการและหลากหลายมิติ

### ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์



ภาพที่ ๒ ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ๒) ยกระดับปัจจัยการผลิต
- ๓) เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้า บริการ
- ๔) เสริมมูลค่าสินค้าและบริการ
- ๕) เชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๖) พัฒนาการตลาด และสร้างการรับรู้
- ๗) ขยายช่องทางและโอกาสกระจายสินค้า บริการ

ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนา (Key Success Factor: KSF)

๑) กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคง อาศัยการมีส่วนร่วมผ่านกลไกสำคัญภาคเอกชนที่ต้องสนับสนุนด้านเศรษฐกิจและเชื่อมโยงกับภาคเอกชนที่รับผิดชอบการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

๒) การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง

๓) การพัฒนาการศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องการขับเคลื่อนและหนุนเสริมอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๔) การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อรองรับและการขยายความเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในบริบทอาเซียน

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะ อาหารปลอดภัยบนความต้องการของตลาดและส่งเสริมระบบตลาดอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ : ๑.สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน มีมูลค่าสูงบนฐานนิเวศน์ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมสันทนาการที่หลากหลายภายในปี ๒๐๓๖ และ๒.สร้างมูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ เป็นอย่างน้อยภายในปี ๒๐๓๖

ตารางที่ ๒๔ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
	ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙	
๑. ร้อยละการยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวและมรดกโลก	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	๑. พัฒนาคุณภาพมาตรฐานภาคพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว ๒. เพิ่มขีดความสามารถบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๓. พัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์ประเมินมรดกโลก
๒. การพัฒนาเทคโนโลยีการท่องเที่ยว	- เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด	- พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว	-เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว	-ยกระดับระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว	๑. การเชื่อมโยงเทคโนโลยีการท่องเที่ยวและบริการ ๒. พัฒนาความร่วมมือระหว่างเอกชนและภาครัฐเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกัน ๓. พัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยว
๓. การพัฒนากิจกรรมประกอบการท่องเที่ยว	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๒. พัฒนากิจกรรมสันทนาการ กีฬา และกิจกรรมประกอบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย
๔. ร้อยละของมูลค่าการท่องเที่ยว	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	๑. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมสันทนาการที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ๒. พัฒนากิจกรรมเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมสันทนาการที่หลากหลายและมีมาตรฐาน

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี(พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒**  
**สร้างสรรค์การท่องเที่ยวและบริการมูลค่าสูง**  
**บนฐานนิเวศน์และประวัติศาสตร์**

**เป้าประสงค์ :** ๑.สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน  
 มีมูลค่าสูงบนฐานนิเวศน์ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมสันทนาการที่หลากหลายภายในปี ๒๐๓๖  
 ๒.สร้างมูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ เป็นอย่างน้อยภายใน  
 ปี ๒๐๓๖

ตารางที่ ๒๕ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
	ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙	
๑. ร้อยละการยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวและมรดกโลก	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	- แหล่งท่องเที่ยวได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	๑. พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสากลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว ๒. เพิ่มขีดความสามารถการบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๓. พัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์ประเมินมรดกโลก
๒. การพัฒนาเทคโนโลยีการท่องเที่ยว	- เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด	- พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว	-เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว	-ยกระดับระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว	๑. การเชื่อมโยงเทคโนโลยีการท่องเที่ยวและบริการ ๒. พัฒนาความร่วมมือระหว่างเอกชนและภาครัฐเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกัน ๓. พัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยว
๓. การพัฒนากิจกรรมประกอบการท่องเที่ยว	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗	- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๒. พัฒนากิจกรรมสันทนาการ กีฬา และกิจกรรมประกอบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย
๔. ร้อยละของมูลค่าการท่องเที่ยว	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ๕	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ๕	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ๕	-มูลค่าการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ๕	๑. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมสันทนาการที่มีมาตรฐานและเป็นที่รู้จัก ๒. พัฒนากิจกรรมเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมสันทนาการที่หลากหลายและมีมาตรฐาน

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓**  
ยกระดับโครงข่ายการขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์  
จากกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ สู่ภูมิภาคอาเซียน

**เป้าประสงค์ :** เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งคมนาคมและระบบ  
โลจิสติกส์จากกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ สู่ภูมิภาคและอาเซียนเพื่อยกระดับการค้า  
การลงทุนและสร้างรายได้

ตารางที่ ๒๖ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
	ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙	
๑. ยกระดับเมืองศูนย์กลางการค้า	- ศูนย์บริการการค้าครบวงจร	- จัดตั้งศูนย์บริการอัจฉริยะ	- พัฒนาโครงข่ายอัจฉริยะ	- เชื่อมโยงโครงข่ายอัจฉริยะ	๑. การพัฒนาศูนย์กลางการบริการเพื่อการพาณิชย์ ๒. พัฒนาโครงข่ายบริการหลากหลายมิติเพื่อรองรับการค้าการลงทุน
๒. ยกระดับมาตรฐานโครงสร้างพื้นฐาน	- ได้มาตรฐานโครงสร้างพื้นฐาน - การปรับปรุงผังเมือง	- ยกระดับสนามบินนานาชาติ	- ยกระดับขยายโครงข่ายขนส่งอัจฉริยะ	- พัฒนาระบบเครือข่ายเมืองบริการอัจฉริยะ	๑. พัฒนาคมนาคมโครงข่ายเพื่อเชื่อมโยงในภูมิภาค ASEAN ในการขยายตัวการค้าการลงทุน ๒. การพัฒนาสนามบินนานาชาติให้มีประสิทธิภาพ ๓. การพัฒนาเมืองเพื่อรองรับการค้าการลงทุน
๓. ศูนย์กลางการระบบขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	- มาตรฐานระบบขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	- มาตรฐานระบบขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	- มาตรฐานระบบขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	- มาตรฐานระบบขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	๑. การพัฒนาระบบขนส่งคมนาคมเพื่อการค้า การลงทุน ๒. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงการค้าที่มีประสิทธิภาพ



แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔

อนุรักษ์ ฟื้นฟูและจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ  
สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ : อนุรักษ์ ฟื้นฟูและจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ  
สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืนบนฐานความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์

ตารางที่ ๒๗ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
	ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙	
๑. พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สีเขียวและ การใช้ประโยชน์	- พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ -พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ - สัดส่วนการใช้ ประโยชน์พื้นที่ป่า ลดลงร้อยละ ๕	- พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓ -พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓ - สัดส่วนการใช้ ประโยชน์พื้นที่ป่า ลดลงร้อยละ ๖	- พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔ -พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔ - สัดส่วนการใช้ ประโยชน์พื้นที่ป่า ลดลงร้อยละ ๗	- พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ -พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ - สัดส่วนการใช้ ประโยชน์พื้นที่ป่า ลดลงร้อยละ ๘	๑. การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนและอุทยาน แห่งชาติตลอดจนพื้นที่สีเขียว ๒. การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ ประชาชนในการส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ป่าและพื้นที่ สีเขียว
๒. การจัดการชลประทาน	- พื้นที่เขต ชลประทานเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	- พื้นที่เขต ชลประทาน เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	- พื้นที่เขต ชลประทานเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	- พื้นที่เขต ชลประทานเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตนอก ชลประทาน ๒. ยกระดับการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและ บริโภคอย่างเป็นระบบ
๓. การจัดการสภาพแวดล้อมใน เขตเมือง	- ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ ๕	- ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ ๕	- ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ ๑๐	- ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ ๑๐	๑. การจัดการขยะอย่างยั่งยืน ๒. การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕**  
 เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัล  
 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

**เป้าประสงค์ :** ๑.เป็นศูนย์กลางเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่สร้างรายได้ของภาคเหนือตอนล่าง  
 ๒.เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มรายได้ของภาคเหนือตอนล่าง

ตารางที่ ๒๘ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
	ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙	
๑. จำนวนร้อยละผู้ประกอบการที่อยู่ในฐานตลาด Digital Market	-ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	-ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	-ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	- ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นร้อยละ๑๐	๑. พัฒนาผู้ประกอบการเข้าถึงตลาด Digital market ๒. เสริมสร้างความสามารถการแข่งขันในตลาดรูปแบบใหม่
๒. อัตราการยกระดับสินค้าและมาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพ	- สินค้าที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๑๕ -เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ Digital	- สินค้าที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๑๕ - จัดตั้งศูนย์ตรวจสอบคุณภาพสินค้า	- สินค้าที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ๒๐ -พัฒนาระบบตรวจสอบคุณภาพสินค้า - พัฒนาหลักสูตรสำหรับการตรวจสอบขั้นสูง	- สินค้าที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๒๐	๑. พัฒนาความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ภาครัฐและเอกชน ๒. ยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการในกลุ่มจังหวัด ๓. พัฒนาศูนย์กลางการรับรองมาตรฐานสินค้า
๓. อัตราของการเพิ่มเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัล	-เศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	-เศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	-เศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	- เศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	๑.การนำองค์ความรู้เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่หลากหลาย ๒. ส่งเสริมระบบดิจิทัลเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่หลากหลาย

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖**  
พัฒนาความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่รักษาวัฒนธรรม  
ไทยแบบบูรณาการและหลากหลายมิติ

**เป้าประสงค์ :** เป็นเมืองที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีบูรณาการการอยู่  
ร่วมกันอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนภายในปี ๒๐๓๖

ตารางที่ ๒๙ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
	ปี ๖๐-๖๔	ปี ๖๕-๖๙	ปี ๗๐-๗๔	ปี ๗๕-๗๙	
๑. จำนวนร้อยละประชาชนได้รับการบริการและสวัสดิการพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ	- ประชาชนได้รับความพอใจในการบริการมากกว่าร้อยละ ๖๐	- ประชาชนได้รับความพอใจในการบริการมากกว่าร้อยละ ๖๐	- ประชาชนได้รับความพอใจในการบริการมากกว่าร้อยละ ๗๐	- ประชาชนได้รับความพอใจในการบริการมากกว่าร้อยละ ๘๐	๑. เพิ่มขีดความสามารถการให้บริการภาครัฐอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ๒. การจัดสวัสดิการพื้นฐานโดยการบูรณาการทุกภาคส่วน ๓. การจัดตั้งศูนย์สุขภาพสำหรับคนทุกช่วงวัย ๔. ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
๒. อัตราการเข้าถึงการบริการและสวัสดิการพื้นฐาน	- ประชาชนเข้าถึงการบริการและสวัสดิการพื้นฐานร้อยละ ๗๐	- ประชาชนเข้าถึงการบริการและสวัสดิการพื้นฐานร้อยละ ๗๐	- ประชาชนเข้าถึงการบริการและสวัสดิการพื้นฐานร้อยละ ๘๐	- ประชาชนเข้าถึงการบริการและสวัสดิการพื้นฐานร้อยละ ๘๐	
๓. อัตราของระบบเตือนภัยและจัดการภัยพิบัติ	- ความเสียหายจากภัยพิบัติลดลงร้อยละ ๒	- ความเสียหายจากภัยพิบัติลดลงร้อยละ ๓	- ความเสียหายจากภัยพิบัติลดลงร้อยละ ๔	- ความเสียหายจากภัยพิบัติลดลงร้อยละ ๕	

บัญชีแผนงาน/โครงการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

ตารางที่ ๓๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑: พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะ อาหารปลอดภัยบนความต้องการของตลาดและส่งเสริมระบบตลาดอย่างยั่งยืน

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๑	ยกระดับศักยภาพพื้นที่การเกษตรให้มีความเหมาะสมกับการเพาะปลูกและมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	กลุ่มเกษตรกร/ สถาบันการศึกษา	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ/ กระทรวงศึกษาธิการ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/ สถาบันการศึกษาในพื้นที่
๒	ยกระดับเกษตรกรแบบ Smart Farming เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตร	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	เกษตรกร/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงอุตสาหกรรม/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/กลุ่มสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ในพื้นที่
๓	พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะและอาหารปลอดภัยบนฐานเศรษฐกิจชีวภาพ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	เกษตรกร/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงอุตสาหกรรม/ กระทรวงวิทยาศาสตร์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวง อุตสาหกรรมในพื้นที่/ สำนักงาน ยุทธศาสตร์จังหวัด
๔	การพัฒนาฟาร์มอัจฉริยะโดยอาศัยระบบศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศทางเกษตรกรรมสำหรับเกษตรกรแบบ Smart Farming เพื่องานอุตสาหกรรมเกษตร	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	เกษตรกร/ ผู้ประกอบการธุรกิจ เกษตร/ประชาชน ทั่วไป	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงวิทยาศาสตร์	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่/สถาบันการศึกษาในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ ในพื้นที่

ตารางที่ ๓๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑: พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะ อาหารปลอดภัยบนความต้องการของตลาดและส่งเสริมระบบตลาดอย่างยั่งยืน (ต่อ)

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๕	พัฒนารูปแบบการตลาดนำสินค้า การเกษตรระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับโลก	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	เกษตรกร/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงพาณิชย์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่
๖	ส่งเสริมตลาดกลางสินค้าและ บริการ โดยความร่วมมือของ ภาครัฐและเอกชน	✓	✓		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	เกษตรกร/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่/องค์กรตลาดเพื่อเกษตรกร
๗	พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำ ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน		✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	เกษตรกร	กระทรวงทรัพยากรฯ/ กระทรวงเกษตรฯ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงทรัพยากรฯในพื้นที่
๘	การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการ บริหารด้านการเกษตรสู่ Smart Farming	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	เกษตรกรรุ่นใหม่/ เกษตรกรผู้สนใจ/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงเกษตร/ กระทรวงวิทยาศาสตร์/ กระทรวงศึกษาธิการ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่/ สถาบันการศึกษาในพื้นที่
๙	การยกระดับมาตรฐาน อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ กลุ่มอุตสาหกรรม แปรรูปสินค้า เกษตร	กระทรวงเกษตร/ กระทรวงวิทยาศาสตร์/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงอุตสาหกรรม	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่/ สถาบันการศึกษา/หน่วยงานสังกัด กระทรวงอุตสาหกรรมในพื้นที่
๑๐.	พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีศักยภาพสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทาง การเกษตร	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	เกษตรกร/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงดิจิทัลฯ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงดิจิทัลฯในพื้นที่

ตารางที่ ๓๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒: สร้างสรรค์การท่องเที่ยวและบริการมูลค่าสูงบนฐานนิเวศน์ ประวัติศาสตร์และกิจกรรมันทนาการ

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๑	การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เชิงนิเวศน์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการเกษตรปลอดภัย	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	กลุ่มเกษตรอินทรีย์/ ชุมชนที่มีศักยภาพ	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงการท่องเที่ยวฯ/ องค์การบริหารการพัฒนา พื้นที่พิเศษเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัดกระทรวงการ ท่องเที่ยวฯในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงเกษตรฯในพื้นที่/องค์การ บริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การ มหาชน)/ หน่วยงานสังกัด กระทรวงมหาดไทยในพื้นที่
๒	ยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน เชิงวัฒนธรรมและเพื่อการ ท่องเที่ยว	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ชุมชนที่มีศักยภาพ/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงวัฒนธรรม/ กระทรวงการท่องเที่ยวฯ/ องค์การบริหารการพัฒนา พื้นที่พิเศษเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)/ กระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ในพื้นที่/องค์การบริหารการพัฒนา พื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน (องค์การมหาชน)/ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ ๓๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒: สร้างสรรค์การท่องเที่ยวและบริการมูลค่าสูงบนฐานนิเวศน์ ประวัติศาสตร์และกิจกรรมสันทนาการ (ต่อ)

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๓	การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง๑	กลุ่มสินค้า OTOP/ กลุ่มสมุนไพร/ กลุ่มอุตสาหกรรม บริการ	กระทรวงการท่องเที่ยว/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงศึกษาธิการ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงการ ท่องเที่ยวฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงมหาดไทยในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่
๔	การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กิจกรรมสันทนาการ และกิจกรรมการประกอบ ท่องเที่ยว	✓			กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง๑	ประชาชนในพื้นที่ กลุ่มจังหวัด/ เครือข่าย ประชาสัมพันธ์ใน กลุ่มจังหวัด	กระทรวงการท่องเที่ยว/ กระทรวงวัฒนธรรม/ องค์การบริหารการพัฒนา พื้นที่พิเศษเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)/กระทรวง ดิจิทัลฯ/กรมประชาสัมพันธ์	หน่วยงานสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมใน พื้นที่/การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย/ สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๔/องค์การ บริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การ มหาชน)/ สำนักงานยุทธศาสตร์ จังหวัด/ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
๕	การพัฒนาและบูรณะแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง๑	ประชาชนทั่วไป/ นักท่องเที่ยว	กระทรวงวัฒนธรรม/ องค์การบริหารการพัฒนา พื้นที่พิเศษเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)	หน่วยงานสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมใน พื้นที่/องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่ พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

ตารางที่ ๓๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒: สร้างสรรค์การท่องเที่ยวและบริการมูลค่าสูงบนฐานนิเวศน์ ประวัติศาสตร์และกิจกรรมสันทนาการ (ต่อ)

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๖	การพัฒนาระบบนำเที่ยวอัจฉริยะ และฐานข้อมูลการท่องเที่ยวในกลุ่ม จังหวัด	✓	✓		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	นักท่องเที่ยว/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงการท่องเที่ยว/ กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงพาณิชย์	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงดิจิทัลฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงพาณิชย์ในพื้นที่
๗	การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อยกระดับ Tourism for all	✓	✓		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	แหล่งท่องเที่ยวใน กลุ่มจังหวัด/ นักท่องเที่ยว ทุกช่วงวัย	กระทรวงการท่องเที่ยว/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงคมนาคม	หน่วยงานสังกัดกระทรวงการ ท่องเที่ยวฯ ในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงคมนาคมในพื้นที่
๘	การพัฒนาอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยว ทางน้ำ และกิจกรรมสันทนาการ ประกอบการท่องเที่ยว	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	แหล่งท่องเที่ยวใน กลุ่มจังหวัด/ นักท่องเที่ยว ทุกช่วงวัย	กระทรวงการท่องเที่ยว/ กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงคมนาคม	หน่วยงานสังกัดกระทรวงการ ท่องเที่ยวฯ ในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงพาณิชย์ในพื้นที่



ตารางที่ ๓๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓: ยกระดับโครงข่ายการขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์จากกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ๑ สู่ภูมิภาคอาเซียน

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๑	การเชื่อมโยงการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจหลากหลายมิติด้วยระบบคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงคมนาคม/ กระทรวงอุตสาหกรรม	หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวง คมนาคมในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงอุตสาหกรรมในพื้นที่
๒	การพัฒนาระบบการขนส่งทางรางและอากาศยานเพื่อเชื่อมโยงระบบคมนาคม	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ทำ อากาศยานในกลุ่ม จังหวัด	กระทรวงคมนาคม/ กระทรวงอุตสาหกรรม	กระทรวงคมนาคม/บริษัททำ อากาศยานไทย จำกัด/การรถไฟ แห่งประเทศไทย
๓	การพัฒนาเมืองศูนย์กลางการค้าเชื่อมโยงภูมิภาคและระหว่างประเทศ	✓	✓	✓	ตาก,พล., พช.,อต.	ผู้ประกอบการ/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงการคลัง/ กระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่/กรมโยธาธิการและผังเมือง
๔	การยกระดับโครงข่ายคมนาคมในภูมิภาคอาเซียน	✓	✓	✓	ตาก,พล., อต.	ผู้ประกอบการ/นัก ลงทุนต่างประเทศ/ นักท่องเที่ยว	กระทรวงคมนาคม	กระทรวงคมนาคม/ สำนักงานกลุ่มจังหวัด
๕	การพัฒนาเมืองศูนย์กลางการบริการเชิงพาณิชย์ครบวงจรอัจฉริยะ	✓	✓		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ นักลงทุน	กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงคมนาคม/ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ/ กระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่/อปท./กรมโยธาธิการและ ผังเมือง/หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ
๖	การปรับปรุง กฎ ระเบียบการผ่านแดน	✓			ตาก, อต.	ผู้ประกอบการ/ นักลงทุนต่างประเทศ/ นักท่องเที่ยว	กระทรวงยุติธรรม/สำนัก นายกรัฐมนตรี	หน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรม/ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตารางที่ ๓๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔: อนุรักษ์ ฟื้นฟูและจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืน

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๑	การบริหารจัดการชลประทานทั้งระบบและพัฒนาโครงข่ายชลประทานตามแนวพระราชดำริ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	เกษตรกร/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงเกษตรฯ	กรมชลประทาน/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่
๒	การส่งเสริม พัฒนาแหล่งพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาดเพื่อลดมลภาวะสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ครัวเรือน/ โรงงานอุตสาหกรรม/ ผู้ประกอบการ/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงพลังงาน/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงวิทยาศาสตร์	หน่วยงานสังกัดกระทรวง พลังงานในพื้นที่/ หน่วยงาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่
๓	การพัฒนาแผนแม่บทและการจัดการภัยพิบัติอย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	หมู่บ้านและชุมชน/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงวิทยาศาสตร์	หน่วยงานสังกัดกระทรวง เกษตรฯ ในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทยใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่/สำนักงานจังหวัด
๔	การสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ป้องกัน ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ประชาชนในพื้นที่	กระทรวงทรัพยากรฯ/ กระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานสังกัดกระทรวง ทรัพยากรฯในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทยใน พื้นที่

ตารางที่ ๓๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔: อนุรักษ์ ฟื้นฟูและจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืน (ต่อ)

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๕	การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ประชาชนในพื้นที่/ เขตอุทยานฯ/ ชุมชน	กระทรวงทรัพยากรฯ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงเกษตรฯ	หน่วยงานสังกัดกระทรวง ทรัพยากรฯในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัด กระทรวงมหาดไทยในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวง เกษตรฯ ในพื้นที่
๖	การบูรณาการปัญหาขยะและสร้าง ระบบที่เหมาะสม	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	หมู่บ้าน/ ชุมชนในกลุ่ม จังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานสังกัดกระทรวง สาธารณสุขในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัด กระทรวงมหาดไทยในพื้นที่

ตารางที่ ๓๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๑	การพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	นักเรียนนักศึกษา/ วัยแรงงาน	กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงแรงงาน/ กระทรวงอุตสาหกรรม	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงอุตสาหกรรมในพื้นที่
๒	ส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์เพื่อ รองรับการบริการอัจฉริยะ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ ประชาชนทั่วไป/ นักลงทุนรุ่นใหม่	กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ /กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงดิจิทัลฯ ในพื้นที่/สถาบันการศึกษาใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวง พาณิชย์ในพื้นที่
๓	การเพิ่มศักยภาพสถานประกอบการ ขนาดกลางและขนาดเล็กให้สามารถ แข่งขันได้	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/สถาน ประกอบการขนาด กลาง/สถาน ประกอบการ ขนาดเล็ก	กระทรวงแรงงาน/ กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงดิจิทัลฯ ในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่

ตารางที่ ๓๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๔	การจัดทำฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจภาคเหนือตอนล่าง๑	✓	✓		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ นักลงทุนต่างประเทศ	กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ/ กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงศึกษาธิการ	หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงดิจิทัลฯ ในพื้นที่/สถาบันการศึกษาใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวง พาณิชย์ในพื้นที่
๕	การพัฒนาระบบตรวจสอบมาตรฐานสินค้า	✓	✓		พิษณุโลก, ตาก	ผู้ประกอบการ/ โรงงานอุตสาหกรรม/ กลุ่มสินค้าเกษตร	กระทรวงอุตสาหกรรม/ กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัดกระทรวง อุตสาหกรรมในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่
๖	การพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานเพื่อความเท่าเทียมสำหรับผู้สูงอายุ	✓	✓		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ผู้สูงอายุ/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ/ กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวง สาธารณสุขในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงสาธารณสุขใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวง พัฒนาสังคมฯ ในพื้นที่

ตารางที่ ๓๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (ต่อ)

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๗	สถาบันพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในภูมิภาค	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ สินค้าอุตสาหกรรม/ สินค้าเกษตร/บุคลากร ด้านโลจิสติกส์	กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงคมนาคม/ กระทรวงพาณิชย์/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงแรงงาน	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวง คมนาคมในพื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงพาณิชย์ในพื้นที่/ สถาบันการศึกษาในพื้นที่
๘	ศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาธุรกิจดิจิทัล	✓	✓		กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ประชาชนทั่วไป/ ผู้ประกอบการ	กระทรวงดิจิทัลฯ/ กระทรวงแรงงาน/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัดกระทรวงดิจิทัลฯ/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวง พาณิชย์ในพื้นที่/สถาบันการศึกษา ในพื้นที่
๙	การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มรายได้เชิงพาณิชย์	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ โรงงานอุตสาหกรรม/ กลุ่มสินค้าเกษตร	กระทรวงอุตสาหกรรม/ กระทรวงเกษตรฯ/ กระทรวงพาณิชย์	หน่วยงานสังกัดกระทรวง อุตสาหกรรมในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงเกษตรฯ ในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในพื้นที่

ตารางที่ ๓๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖: พัฒนาความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่รักษาวัฒนธรรมไทยแบบบูรณาการและหลากหลายมิติ

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๑	การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งและวินัยในชุมชนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	หมู่บ้าน/ ชุมชน	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	สำนักงานจังหวัด/หน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมฯ ในพื้นที่
๒	การเสริมสร้างอุดมการณ์ความจงรักภักดีต่อชาติศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ประชาชนทั่วไป/ นักเรียน/ นักศึกษา	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมฯ ในพื้นที่
๓	การเพิ่มศักยภาพแรงงานนอกระบบเพื่อรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	แรงงานนอกระบบ/ แรงงานต่างด้าว	กระทรวงแรงงาน/ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมฯ
๔	การพัฒนาระบบเตือนภัยพิบัติในหมู่บ้าน/ชุมชน	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ประชาชนทั่วไป/ หมู่บ้านและชุมชน	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม/ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงดิจิทัลในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมฯ ในพื้นที่
๕	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเมืองปลอดภัยสำหรับคนทุกช่วงวัย	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑	ประชาชนทั่วไป	กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ/ กระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมฯ ในพื้นที่/หน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่/ สำนักงานจังหวัด

ตารางที่ ๓๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖: พัฒนาความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่รักษาวัฒนธรรมไทยแบบบูรณาการและหลากหลายมิติ (ต่อ)

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ			พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		สั้น	กลาง	ยาว				
๖	การยกระดับมาตรฐานเวชภัณฑ์ เครื่องสำอางและอาหารเสริม	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง ๑	ผู้ประกอบการ/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงพาณิชย์/กระทรวง สาธารณสุข/ กระทรวงวิทยาศาสตร์	หน่วยงานสังกัดกระทรวง พาณิชย์ในพื้นที่/หน่วยงาน สังกัดกระทรวงสาธารณสุขใน พื้นที่/หน่วยงานสังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่
๗	การพัฒนาระบบบริการสุขภาพด้าน การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ ทางเลือกแบบครบวงจร	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง๑	กลุ่มแพทย์แผนไทย/ ประชาชนทั่วไป	กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงวิทยาศาสตร์/ กระทรวงศึกษาธิการ	หน่วยงานสังกัดกระทรวง สาธารณสุขในพื้นที่/หน่วยงาน ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในพื้นที่/สถาบันการศึกษา
๘	การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับสังคม ผู้สูงอายุ	✓	✓	✓	กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนล่าง๑	ประชาชนทั่วไป/ ผู้สูงอายุ	กระทรวงสาธารณสุข/ กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ	หน่วยงานสังกัดกระทรวง สาธารณสุขในพื้นที่/ สถาบันการศึกษาในพื้นที่/ หน่วยงานสังกัดกระทรวงพัฒนา สังคมฯ ในพื้นที่



